

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 01737

YAAKOV GLATSHTEYN

Jacob Glatstein

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

פִּינְגָּס
אַלְמָנָה
18 מְרֻמָּה 1922

ישקב אלאטוטשטייז

פֶּרְלָאָג "קֹוְלָטָוָה"
נוּן יָאָרָך
1921

**Copyright 1921
Jewish Culture Publishing Co.**

געתינן

יעקב גלאטשטיין

I

אונזער דאָר.

עם ציטערט די קנוויט פון אונזער דאָר.

האָ, מענשען רענערוינע.

לאָמיַר, אוֹוֶת נֵיךְ, אוּיסְקְרִיעַן אַין מַארְמָאָר אַונְזָעָר מַאיִסִּים.

איַין בִּיכָּעָר פָּאָרְשָׁרְיִיבָּעָן אַונְזָעָר נָאָמָעָן.

צִינָעָל צַו צִינָעָל לִוְינָעָן פָּאָר אַונְזָעָר דָּוּם.

וּוְלָעָן מַארְמָאָר אוֹן בִּיכָּעָר וּוְלָעָן אוֹוֶת אַונְזָעָר קִינְדָּר

אוֹן בְּלָאנְדוֹשָׁעָן וּוְעַט כָּאַטְשָׁ אַונְזָעָר הַאֲגַטָּה אַין דָּוּט,

וּוְעַן עַם וּוְעַט אַפְּצָאַנְקָעָן די קנוויט פון אַונְזָעָר דָּאָר.

דער שטאלצער קיניג.

ווען דער שטאלצער קיניג אוין סויינעם שטאט
ארייןגערטיען,
האט זיין רויטע באָרד געפֿלאַט אַין דער אויפֿגִיינְדֶּר זוֹן,
ווײַ די בְּלַאַנְקָעַ שׂוּעַרְדָּעַן פֿוֹן זײַן סְוִוּתָעַ.
אוֹן וועָן ס'הָאַט דער שטאלצער קיניג באַשְׁיַּנְפְּרַלִּיךְ גַּזְעַן
וּס'הָאַלְטָט דער טוּיטָטָה דֵּי שְׁטָאַט אַין זַיְנָעַ אַרְעָםָם,
אוֹן אוֹ סְ'זַעְנָעַן אוּסְמַגְעַשְׁטָאַרְבָּעַן אַלְעַ צִינְגָּעַל אַין די הַיּוֹעָר,
אוֹן אַ מִינְדָּסָט וּוֹנְגָּטָל קָאָזְן די הַיּוֹעָר צּוּבְּלָאָזְן אַוְיפּ דִּינָעַם
שְׁטוּב —

האט ער גַּעַלְאַכְטָה.

אוֹן אַמְּגַנְדָּרִיָּת הָאַט ער זַיְנָעַ שְׁטָאַרְקָעַן קָאָפּ
אַ קוֹק צַוְּתָאָן אַוְיפּ זַיְנָעַ יְוָנָגָעַן,
וּוְאַם הָאַבָּעַן מִיד אוֹן טֻמְפָּה גַּעַלְעָפָט אַ פָּאַרְמַאְטָמְעָרְטָעַן
דַּעַם זַיְגָן.

אוֹן דער קִינְגָּהָאַט באָפּוֹילְעָן,
אוֹ ס'זָּאָלָעַן די יְוָנָגָטָעַ זְכָאָרִים פֿוֹן דער שְׁטָאַט
קוּמָעַן אִים אַנְטָקָעַגָּעַן מִיטָּהָרָוִיט אַן זָאָלָן.

באלד האבען גענענט דעם קיניג צען אלטער ליטט מיט לאנגע
גראע בערד

און אויפֿ די קני געפֿאלען :

שטאלצער קיניג, מֵר זענען די יונגסטע זכארים פון
דעָר שטאגט

און קיין ברוית האבען מיר ניט,

ווײַיל ס'האט זיך אויסגעלאָזֶט דאס ברוית בי אונז, שעין
אייבער צוועלָפּ כאָדָשִׁים.

איידעם זיינען אונזערע הענט די אויסגעצערטע,

אונזערע גומענְס די אויסגעטרוקענטע.

אַ בִּסְמַל וְאַלְעַן האבען מיר געבראָכֶט,

בלוייז אַ בִּסְמַל וְאַלְעַן האבען מיר געבראָכֶט.

ווײַידער האט דער שטאלצער קיניג אַ קוֹק געטָאָן אַהֲינְטָעָר
אויפֿ זיינען פון די פִּים געפֿאלען, שלעפֿעַנדִיג אַ

פארמאָטערטען דעם זיג.
ס'האט דער קיניג באָפּוַילען
וואָלען אייערעד שענְסְטָע יונג-פְּרוּיוּן קומען באָגְרִיסְעָן מִינְגָּעָן,
זאָלען זיי שפְּרִיאִיטָעָן בלומען פָּאָר די טְרִיטָּטָע פון אַונְזָעָר זִיג.

אין ווינגענדיגע רײַען האבען באָרווייסע געשפאנט די יונגען
פֿרְוִיעָן מִיט גְּרָאָע קָעֶפֶת,

און געשפְּרִיִּית פֿאָרוּעָלְקָטוּ בְּלוּמָעָן-בְּלָעְטָלָאָךְ.
און ס'האבען זיך פֿאָרְנוֹגֵט די עֲרַשְׁתָּעָ פֿרְוִיעָן פֿאָרְזִין
שְׂטָאַלְצָעָן קִינִּיג

און אָזְוִי גַּעַשְׁפְּרָאָכָעָן :
ס'האָט דָּעָר אַטְעָם פֿוֹן טְוִוִּיט אָוִיסְגַּעַטְרוּקָעָנֶט אָוְנוּעָרָע
וּוְאָסְעָרְקוּאָלָעָן,

וּוְדַי וּוְאַרְצְלָעָן פֿוֹן אָוְנוּעָרָע הָאָר,
אוֵיך אָוְנוּעָרָע הַיְמָלָעָן זַיְנָעָן גְּעוּוֹאָרָעָן שְׁטִיְין.
הָאָבָעָן מִיר דָעָן גַּעַקְאָנְטָ מִיט לְעָרָע קְרוּגָעָן שְׁטִילָעָן דָעָם
דוֹרְשָׁתָּעָ פֿוֹן דַי בְּלוּמָעָן ?
און ס'איּוֹ אָוְיְפְּגַעַשְׁטָאָנָעָן דָעָר עַלְטָסְטָעָר מַאְנְסְבִּיל פֿוֹן דָעָר
עַד

און אָזְוִי גַּעַשְׁפְּרָאָכָעָן :
שְׂטָאַלְצָעָר קִינִּיג,
נִיטְקוּק, וּוְאָם גַּעַבְוקְטָ אִיזְמִין קָאָפֶת אָוֹן מִין טְרִיטָ נִיט זִיכָעָר.
דָּאָם הָאָבָעָן יָאָרָעָן מִיר גַּעַגְעָבָעָן אַשְׁטָעָקָעָן אִין הָאָנָט
אָוֹן מִין קָאָפֶת צַו דָּרְעָרְד גַּעַבְוִיְיגָעָן.
יָאָרָעָן וּוּלְעָעָן אוֵיך דָעָם קָאָפֶת פֿוֹן דִּין שְׂטָאַלְצָעָר מִיט אָש
בְּאַדְעָקָעָן

און אים הייסען גיין ווי א בעטלאער.
דעך שטאלצער קיניג האט פארשטיינען,
או דא דארפ זיין גריםצארן ברענען, ווי זיין רויטע בארד.
אבער ער האט ניט געצעאנט.
זינע אויגען האבען בלויו געקוקט אויף די פארוועעלקטע
בלומען-בלעטלאן,
וואס די יונגע-פרוייען האבען געשפּרייט פאר די טרייט פון
זיין זיג.
און אראפּגערימען האט פון זיך אלע שמאטעם איינע פון די
יונג-פרוייען.
איך נאקטקייט האט געוויינט, ווען זי האט איזו געשפּראכען:
וע, שטאלצער קיניג, מינע גליידער, וואס האבען געוואויסט
א מאן, הענגען אויצט פארשעטען,
ווײַילְס' האט די בענקשאפט אין מיר נאך דעם טאטען פון
מיין קינד
פארצערט אין מיר אלע פרוייען זאפעטען —
אווי זאל פארטוקענט ווערטען די טראכט פון דיין וויב
אויף איביג.
ווײַידער האט דער שטאלצער קיניג פארשטיינען,

או ער מוז פריי לאזען זיין צארז, ווי א ווילדען יונגען אקסם.
אכבר ער האט ניט געצארנט.

וינגע אוייגען האבען אלען געקוקט אויף די פארוואעלקטע
בלומען-בלעטלאלד,
וואס די יונג-פרוייען האבען געשפּרייט פֿאָר די טרייט פֿון
זיין זיג.

א פֿינסטערַע מִירַע האט זיך געלַיגט אויף די הייזער.
דערשראָקענע קִינְדֶּעֶר האבען פֿון די פֿעַנְסְטֶעֶר זַיְעַר
מאמעס גערופּען.

פֿון קלוייסטער אָרוּים האט זיך דערטראָגַען דער געווין פֿון
די פרומּע בענק,

נאך די יונגע טאטעם פֿון דער שטאָט.
דער אַיְינְגַעַשְׁלָאָפּעַנְעָר בלינְדֶּעֶר גַּלְאָקָעַן-צַיְעַר האט פֿון זיין
שלאָפּ ערואָכָט.

וינגע אלטַע גַּעַלְעַה הענט האבען ווי אַימְעַר גַּבְעַטְעַן דַּעַם
קלוייסטער-גַּלְאָק אַנְצּוֹזָגַעַן.

או מ'איו געקומען די שאָ פֿאָר דער אַוועַנְט-טְפִילָע,
אכבר די שטומע צוֹנְגַּפְּון גַּלְאָק האט אויסגעקלונגען
אַ טוֹיטְעַן-קְלוֹנְגַּג.
אַ טוֹיטְעַן-קְלוֹנְגַּג.

די זון אויז אײַנגענשרומפען.
א שלאקס-דעגען האט אויסגעבראכען.
די ער רעגען האט באָנעכט די קעפ פון די פְּרִיָּוֹנְט, ווי די קעפ
פון די פְּיִוְנְט.
די צען אלטער לײַיט האבען אומגעקערט זייערע רוקענס צום
קיניג.
און זיך צום קלוייסטער געלאָזֶט גײַן.
און דער שטאלצעער קיניג האט אלֶאָז געקוקט,
ווײַ אין זוינגענדיגע רײַען שפאנען באָרווים די יונג-פְּרוּיָעָן
מייט גראָע קעפ
און שפְּרִיְּטָעָן פָּאָרוּעוּלְקָטָע בְּלוּמְעָן-בְּלָעְטְּלָאָךְ פָּאָר די טְרִיט
פָּוּן זִין זִיג.

1919

די לאצטער צוית איז קיין שפוד ניט מער געלביבען
 פון יענקלל בעראב יצחק,
 נור א קליאנטשיג פינטעלע א קילעכידיגם,
 וואס קייקעלט זיך צודולטערהייט איבער גאטען
 מיט ארויפגעטשעפעטע, אומגעלוּמפערטע גליידער.
 דער איבער-האר האט מיט דעם הימעל-בלוי
 די גאנצע ערעד אַרומגערינגעלאט
 אוֹן ניטאָ קיין רעטונג.
 אומעטום פאלען עקסטראָס פון איבען
 אוֹן צופלאָטשען מײַן וואָסערדייגען קאָפּ.
 אוֹן אַינער מיט אַלאָגנער צונג
 האט מיט אַשטייך רויט מײַנע ברילען אוֹף אַיבִּין באָפְּלעקט
 אוֹן רויט, רויט, רויט.
 אַיר הערט :
 האט די מעג וועט עפֿעט אַזוּנים אוֹן מײַן קאָפּ פָּלאָצען
 אוֹן מיט אַטעמאָפּען קראָך זיך אַנְצִינְדָּען דָּארֶט
 אוֹן אַיבְּרָאָלָּזָּען אַקְּופְּקָע שְׂמוֹצִיגְלִיכָּעָן אַש.
 אוֹן אֵיך,
 דָּאָם קִילְעָכִידִיגָּע פִּינְטָעָלָע,
 וּוּלְלָאָךְ דָּרְיוּעָן אוֹן עַטְעָר אוֹף אַיבְּיָגְקִיְּשָׁעָן
 מיט רוּיטָע וּוּאָזָלָען אַרְוּמְגָעְהִילָּת.

כ'בין א שוואכער מענטש...

כ'בין א שוואכער מענטש, א קלאג אויפ מיר.
כ'האָב דעם סוינע דאָר אַין מײַן אַיגען הוּוּ :
זַי צִינְדַּט דַּעַם גַּאַז אַן,
רוֹיְנִיגְטַּה דַּי שְׁטִינְגַּן מִיט קָרְאָסִין אַלְעַ וּוָאַה,
זַיְגַּט דַּזְּשִׁיעְנְדָאָכְרִי אָוְנְטָעְרְמָעְנִיגְטַּה צַו מִיר אַלְעַ אַינְדָּעְרְפּוּי.
אָפְּטַמְּאָל הָאָב אַיךְ גַּעֲזַגְתָּה צַו זַיךְ :
סְּלִיגְטַּה דִּין סְוִינְעַ אָוְנְטָעְרְמָעְנִיגְטַּה בֵּי דִין אַיְגָעְנָעַר שָׂוּעַל,
אוֹן לְעַקְטַּה דַּי שִׁיךְ דַּיר מִיט דַּעַר פָּאַלְשְׁקִיםַ פָּוּן אַקְאַז.
פָּאָר אַן אַוְיְפָעַלְעַ.
פָּאָר אַן אַלְטָעַן אִיד.
הָאָט גַּט זַיְעַרְעַ אַלְיְוָלְיכַּע שְׂעוּמְטָעַר
דיַר אַין דִּי הָעַנְטַּגְעַן גַּעֲגַבְעַן.
הָאָט זַי אַכְבָּעַר בְּלָאַסְ-גַּעַלְעַ קִינְדָּעְרְלָאַךְ מִיט קָרוּמַע פִּיסְלָאַךְ,
אוֹן זַי וּוֹאוֹינְטַּה אַין קָעַלְעַר אַין דַּעַר גַּעַע,
אוֹן אַוְיְגָעַלְאַשְׁעַנְעַ אַיְגָעַן אוֹן אַגְּלָעַ חָוִית הָאָט זַי,
פָּוּן וּוֹיְסָעַר פְּלִימִינְקִיְּטַן.
הָעָר אַיךְ אֹוִים דַּעַם דַּזְּשִׁיעְנְדָאָכְרִי אַלְעַ אַינְדָּעְרְפּוּי,
וּוֹיְיל כ'בין א שוואכער מענטש, א קלאג אויפ מיר.

א אמאבאסאדארע

פרעם דער-אייגענער מינער,
וואס זיצט אונטער דעם טויטעלבוים פון וואילזין,
און האסט באמושזעט דיינע טירען
פֿאָר אַ מאָנְעָנְדִּינְגָּן שָׁאָטָעָן.
יע.

מייט מיין גאנצען פֿלייש און בלוט
און (אָר ! פֿאָרְרִיגֶל טיר און טויער)
מייט אַ אַידְישָׁעָן אַקְצָעָן
שרוי אַיך אָוִים צוֹ דֵּר :
אַ אַמְבָּאָסָאָדָאָרָע .
עם האסט דער בראָר פון דיינע קרויזוים
דיין פֿעַטְס-פֿאָנְצָעָר נִיט באָרִירָט .
און דעם אַנְגָּוּזִיכָּט פון אַ קִיּוּועָר
האסטו דערזען דאס היטעל פון דיין זיידען,
האסט געגלאָט דיין בערדעל,
און געאייצָעָט צוֹ קִוְּפָעָן אַ חִיטָּעָל מִיט לִיְּתָעָן גְּלִיד .
ברײַיט האסטו געעפָעָנט דיין טִיסְטָעָר
און אַ פֿאָר אַיְּגָעָן גְּרָאַשְׁעָנָם גַּעֲבָעָן .
וואס וועסטו זאגָעָן מִיר ?

או איך וויל ניט נאָר מײַן הימעל בײַטען ;
איך וויל, או דו זאלסט מײַן טויף-פאטער זיין,
וויל פֿאַרוֹזָר :
אוּף אַ אַידְישׁ פֿעַלְדָּן וויל איך מיט דיר ניט לִיגָּעָן,
נאָר צוֹזָמָעָן מיט נֵיעַ בְּרִידָעָר
וויל איך פֿאַטְשָׁעָן מיט דִּי הָעָנָטָן,
אוֹן אַפְּלָאַדְרָעָן דִּיר אַין גּוֹיעָשָׁעָן טַעַטָּעָר,
וֹי מיט אַ פֿאַרְהּוֹיְקּוּרְטָעָר נָזָן,
קוּרְמָסְטוּ נָזָן אַ אַידְעָן.

אַ אַמְבָּאַסְאַדָּאָרָעָן.
עם גַּעֲלָת זִיךְרַי שְׂוִין דִּי פֿרִישְׁקִיִּט אַוֹף דִּיְן פָּגָנִים,
דָּעָר בִּינְעַרְדִּיגְעָר גַּעֲלַעַטְמָעָר קִיכְעָט אַיְן דִּי ווַיְנְקָלְעָן פּוֹן
דִּיְן הוּא.

אוֹן דָּאָךְ הָאָבָּ קִיְּן מוֹרֶעֶן נִיטָן,
אוֹיבָּ אַ נָּאוֹוִיְ-נָאָר וּוֹעַט וּזְרֻעְנָעָן דִּיךְ,
אוֹסְ'וֹעַט קְוֹמָעָן דָּעָר טָאגְ —
וֹיְ זִיכְעָר,
בִּיזְ דָּעָר לְעַצְמָעָר שְׁטָעָרָן וּוֹעַטְ פֿאַרְלָאַשָּׁעָן וּוֹעַרָעָן,
וּוֹעַט נָאָר וּוֹעַרִימָעָן דִּיְן מִין אַוֹף נָאָטָם וּוֹעַטְ.

די לעצטעה שאען פון מיין האָר.

ווען אלע קנעכט האָבען מיין האָר פֿאַרלְאָזען,
בֵּין אַיך אַליין מיט אִים פֿאַרבּוֹיבּען,
אַכּוֹץ דִּי דְּרוּיִי קָעֶץ, פֿיר הִינְט אָוֹן וּוּאָונְדָעֶר קִינְדֶּ —
אוֹנוֹעֲרָע שְׁטָעַנְדִּיגּוּ שְׁגַּעַטְרָה
ס' אַיז מִיר שְׁוּעָר גַּעֲוִוָּן דָּאָם לְעַבְעָן פֿוֹן אָן קְנֻעַטְמָ
וּוַיְלָ דִּי גְּלִידָעֶר פֿוֹן מיין האָר האָבען אִים אוּפְּגַּעַתְהָעָרט
צַו דִּינְעָן ;
אַיבּּעַרְגּוּשׂ וּאוּמָעָן מִיט פֿעַטְסָ אַיז עַר אָזְוִי גַּעֲוָוָארָעָן,
אוֹ אַיך הָאָב אִים טָאג אָוֹן נָאָכָט גַּעַמּוֹזָט פֿוֹן אַרט
צַו אַרט שְׁלַעַפְעָן

מִיט פֿינְפָּט גְּרָאָכָע שְׁטָרִיק —
אַיך מִיט מיין גָּוף דִּין וּוְיָ אַשְׁפָּאָן,
אַיך מִיט מִינְעָן גְּלִידָעֶר דִּינְעָן וּוְיָ דִּי פֿעַדְיִם.
ווען דִּי זָוַן הָאָט אַגְּגָעַהוּיְבּוּן זִינְקָעַן אַיז דָּעָר זִוְּתָ פֿוֹן מַאְרָעָוָו,
זָאנְטָ צַו מִיר מיין האָר מִיט אַשְׁוֹזָכָעָר שְׁטִים :
לוּקְרַעְצִיאָ מִין טְרִיוּיָּר קְנֻעַטְמָ
דוֹ פֿוֹן אלע מִינְעָן קְנֻעַטְמָ דָּעָר טְרִיוּיְסְטָעָר.
ס' וּעַט דִּי מַאְרְגַּנְזִיזָוָן מיין גָּוף אַוְיָף דְּרִיעָרְד צּוּטְרִיפְעָן
טְרָאָפְעָן נָאָך טְרָאָפְעָן.

כ'פיל דאמ קומען פון דעם סאָט.
זע, לוקרעצייא, וואָס פון דיין האָר איז געווארען:
כ'חאָב אַין וועג מײַן קרוּן פֿאָרְלָאָרְעַן
און ס'איַן מיר מעָר ניט פֿאָרְבְּלִיבְּעַן ווי אַ פֿאָן אוּיפֿן קָאָפּ,
ווי א בעזים אַין דער האָנְטַם.
און ער ווינטַם.

בוק אַיך מײַן קָאָפּ צו דֶּרֶעֶד אַון כ'פֿיל, אֹז ס'שְׁטִיקְעַן
און כ'שְׁרֵי אֹוִים: ווֹאָס ווֹעַט פון דיין קְנֻכְּתַן
לוקרעצייא ווֹעֲרַעַן.

ס'יאָמְעַרְעַן מיט מיר די קְעַזְעַט מיט די הִינְט
און דָּאָס ווֹאָנְדְּעַרְקִינְד שְׁוּוִימְט אָרוּם אַין דַּעַם יָאָם
פֿוּן אָונְזְעַרְעַן טְרְעַרְעַן.

בוק אַיך נָאָכָאָמָּל צו דֶּרֶעֶד מײַן קָאָפּ אַון זָאג:
אָפְעַן זַיְנְעַן האָר, פֿאָר דִּיר אַיְצַט די טְוַיְעַרְעַן פֿוּן בְּאַכְמָעַ,
אַין דִּינְגַּע לְעַצְמָע שְׂאָעָן.

גרוּסְעַר זְעַר, לְעַרְנַן לוקרעצייאָן דיין קְנֻכְּתַן, די ווֹעַגְעַן
פֿוּן דַּעַר ווֹעַלְטַ,

וּוַיְלַכְּבָּדְלִיבְּ אַיְסְמָעַס אַוְיַף דַּעַר ווֹעַלְטַ,
אַיְסְמָעַס אַוְיַף דַּעַר ווֹעַלְטַ.

ס'איו שווין פון לאנג א וויסטעה נאכט געלעגן
מיין האר האט אראפגעבעיגען זיין קאָפּ צו דראָעֶד
און זיך איינגעעהרט.
דאָס וואָנדער-קינד, די גרוּים פון אַ שפָּאנַ
איוֹ אַרוּפְּגַעֲקָרָאַכְעָן אוּפּ מֵיַּן הַאֲרָם פָּאנַ
און די קעַץ מִיט די חַנְטַ
הַאֲבָעָן טְרוּיְעָרִין גַּעֲבָרָוּמַט.
וּוַיְלָ אַוִּיךְ זַיְהַאֲבָעָן גַּעֲפִילַט דֻּעַם סָאָפּ וּוְאָם קוּמַט.
ס'הַאֲטַ מֵיַּן הַאֲרָ פְּלוֹצִים גַּעֲטָאָן אַזְוִי אַ זָּגָן:
איידער ס'וּעָרָט גַּעֲבָירָעָן דָּעַר מַאֲרָגָעָנְדִיגָּעָר טָאגָן,
לאַמְּיר די פִּינְסְטָעָרְנִישׁ פָּון דָּעַר נַאֲכָט בַּאֲלִיכְטָעָן
מִיט אַונְזָעָרָעָ בַּרְאָנְפָעָן-פָּעָסָעָר.
כ'הַאֲבָ אַרוּסְגַּעַשְׁלָעָפַּט די לְעַצְתָּעָ פִּינְפָּעָר אַוְן זַיְהַ
אנְגַּעַנְדָּעָן.
בלָאָעָ שְׂטִיקָעָר נַאֲכָט הַאֲבָעָן גַּעֲטָאָנְצָט אַיְן די בַּרְאָנְפָעָן-
פְּלָאָמָעָן.
וּוְאָם הַאֲבָעָן גַּעֲרִיסָעָן זַיְהַ צָוָם הַיְמָעָל;

אוּפּ מִילְעָן אַרְוָם הַאֲבָעָן די פְּלָאָמָעָן די פִּינְסְטָעָרְנִישׁ
בָּאוּגָט.

זאנט אווי מײַן האָר :

אַ שָׁאַד, ווֹאָס ס'הָאָבָעָן מִיד פָּאֶרְלָאָזָעָן מִינְיָנָע ווַיְיָבָעָה,
זַיְיָ ווַאֲלָטָעָן מִינְיָנָע לְעַצְמָעָ שָׁאָעָן עַפְשָׂעָר פְּרִיּוֹלִיכָּעָר גַּעֲמָאָכָט.
לְאַמְּירָ, פָּוֹנְדָּעָסְטוּוּעָגָעָן דֵּי לְעַצְמָעָ נָאָכָט
פִּיעָרָעָן אָזְוִי, ווַיְזָועָט קִיּוֹן מַאֲרָגָעָן קִיּוֹנְמָאָל נִיטָּקָומָעָן.
גִּיטָּמִין האָרָא ווְאָונְקָ צָוָם ווְאָונְדָּעָרְ-קִינְדָּ
אוּ עַס זָאַל שְׁפִילָעָן, זַיְנָגָעָן, טָאָנְצָעָן.
אָבָעָרָ דָּסָם ווְאָונְדָּעָרְ-קִינְדָּ הַאָטָט מִין האָרָסָהָרָן
פְּרִיּוֹלִיכָּעָר נִיט גַּעֲמָאָכָט.
וּוְיָאָרָעָס הַאָטָט דָּעָם בּוַיְגָעָן אַיְבָעָר דַּי סְטוּרָנוּסָ גַּעֲמָאָן אַ פִּיר,
הָאָבָעָן זִיךְ פָּוֹן פִּידְעָלָעָ יָאָמְעָרְ-טָעָנָעָר גַּעֲנוּמָעָן גַּיסְעָן,
אוּן ווַיְיָ אַ טּוֹיְטָעָן-כָּאָרָהָאָבָעָן דֵּי קָעִץ מִיטָּ דֵּי הַיָּינְטָ
אוּן אָרוּךְ אַיְךְ, מִין האָרָסָהָרָן תְּרִיוּעָרָ קָנָעָכָט, מִיטָּגָעָכָרָוָט :
גַּאָטָט, אָנוֹזָעָרָ גַּאָטָט, ווְאָרוּם הַאָסְטָוָ אָנוֹזָ פָּאֶרְלָאָזָעָן ?
גַּאָטָט, אָנוֹזָעָרָ גַּאָטָט, ווְאָרוּם הַאָסְטָוָ אָנוֹזָ פָּאֶרְלָאָזָעָן ?

אָפְגָעָקְלוֹנָגָעָן הַאָטָט דָּעָר לְעַצְמָעָר עַכָּאָ פָּוֹן דָּעָם
אַיְסָגָעָבָלְיִיכָּטָעָן עַכָּאָד,
וּוַיְיָס'הָאָבָעָן דִּינָעָ ווְאַלְקָעָנְדָלָאָךְ זִיךְ גַּעֲנוּמָעָן גַּרְאָעָן.
זָעָטָ, לְוַקְרָעָצִיאָ, זַגְגָתָ מִין האָרָהָרָן, גַּעֲצִיּוֹלָטָעָ זַיְנָגָעָן
מִינְיָנָעָ שָׁאָעָן.

שלעפֿ מיך אריין צו מײַן בודד אָבראַמאַ-יעזֶס-מחמד-
קאנפּוצִיסט-טעמְפָעל,
לאָמֵיך מײַינָע לעצְטָע שאָעָן זיך רײַינְיגָען פָּאר מײַינָע געטָעָר.
קיַם דָו, לְוקְרָעְצִיא, מײַן טְרִיעָר קְנָעָכָט, אָוָן שְׁטָעָל זיך
בַּיִ מײַן רְעַכְטָעָר זִוִּיט,
בַּיִ מײַן לְינְקָעָר זִוִּיט שְׁטָעָל דָּאָס וּאוֹנְדָעְסִיךְיָינְד אֲוֹעָק
פָּאָרְגָּעָם נִיט אָן דִי קָעָץ מִיט דִי הִינְט, אָוּנוּעָרָע
שְׁטָעְנְדִינָגָע באָגְלִיטָעָר.
כַּחֲאָב מײַן האָר אַרְיִינְגָע שְׁלָעָפְט אַיְן דָעַם טְעַמְפָעל,
אוֹן אָפְגָּעָלְעָבָט פָּאר דִי מִזְבִּיכָעָם דִי גְּלִיעְנְדִינָגָע קוּילָעָן.
פָּרוֹם אוֹן שְׁטִיל, אָוּנְדָעָר זיך דִי פִים, אַיְזָה גְּזֻועָסָעָן דָעָר
יְוָנְגָעָר בּוֹדְדָא,
אוֹם אַנְטָקָעָגָע אַיְזָה דָעָר קְרִימָטוֹם, דָעַם קָאָפְט אָן אַזִּוִּיט,
פָּאָרְטְּרָאָכָט גַּעהָאָנְגָעָן.
איַן אָן אַנְדָעָר וּוְינְקָעָל הָאָט אַהֲלָבָע לְעוּוֹאָגָע זיך
גַּעֲרוֹיכָעָרט
אָרוֹם דִי טְעַמְפָעל וּוְעַנְט זִוִּינָעָן נָאָך אַנְדָעָר רַיְיְינְגִיקְיְוָתָעָן
גַּעַשְׁמָתָאָנָעָן.

כ'חאכ מײַן האָר'ס קאָפ געבעקעט אַין אלע זויטען,
קעדיי די געמייטער פֿון די געטער ניט צו צינדען
מייט אָ קאָהָם אָ בלינדען.

זעטט, לֻוקְרַעְצִיא, זאגט מײַן האָר מיט אָ ווייכער שטיטים,
כ'יווּיִים, אוֹ לֻוקְרַעְצִיא אַיז ניט דיַין טרייער נאָמען,
דיַין נאָמען אַיז גָּאָר יִסְרָאֵל אָן דּוֹ קומְסָט אָרוּים פֿון
שעטַט קִינְדָּעָר,

אוֹן אַיז דָּס ווֹאנְדָּעָר-קִינְד אַיז אוּיך פֿון דִּינָע בְּרִידָעָר.
כ'חאכ אַנְגָּהָוִיבָּעָן צִיטָעָרָעָן —
וּוֹיִ אַיז מִיר אַין ווֹינֶד,
דָּעַם סָאָד, ווֹאָס כ'חאכ יִאָרָעָן לְאָנָג אַין מײַן האָרָן גַּעֲטָרָאָגָעָן,
וּוֹיִיסְט מײַן האָר.

מייט אַן אַרְטָפְּגָּעָלָזְטוּן קאָפ, ווֹאָרטָט אַיך, ווֹאָס מײַן האָר
שְׁרַעַק זִיךְ נִיט, מײַן בְּרַאֲוּעָר קְנוּכָּת לֻוקְרַעְצִיא.

אַין די לעַצְמָע שְׁאָעָן פֿון מײַן לְעַבָּעָן פָּאָרְמָאָן אַיך ניט
קִיּוֹן האָס פָּאָר דִּיר.

קוֹם גַּעֲנְטָעָר צוֹ מִיר.
כְּיוּעַל דִּיך אַן דָּס ווֹאנְדָּעָר-קִינְד לְעַרְנָעָן די ווֹעָגָעָן
פֿון דָּעָר ווֹעָלָט.

און מײַן האָר האָט אוּווֹ געֶזאגט :
אין דעם דָּזְוִיגָּעַן בּוֹדְדָּאַ-בּרָאַכְמָאַ-יעֻזָּוּם-מְחַמְּדַ—
קָאנְפּוֹצִיּוֹם-טְעַמְּפָעַל,
זָלְסְטוֹ פְּרוּם דֵּינָעַ טָעַג אָזֶן נַעֲכַת פָּאַרְבְּרָעַנְגָּעַן
צַוְּ דַי אַלְעַ גַּעַטְעַר זָלְסְטוֹ דֵּינָעַ אַלְעַ דֵּינָעַ טָעַג.
אוֹן טָאַמְעַר וּוּעַט אַ וּוּיבְּ דֵיָן וּוּגְ פָּאַרְבְּיִינְגִּין,
זָלְסְטוֹ קָוְמָעַן אוּיפְּ אַיר אָזֶן טָפְּלָעַ טָאַן,
אוֹ בְּלִיוֹזְ וּכְאָרִים זָלְסְטוֹ הַאֲכָעַן, זְכָאָרִים, וּוּאַנְדָּעַר-קִינְדָּעַר,
וּוַיְילְ סְגָּלוּסְטָעַן מֵינָעַ אָונְטָעַרְטָאַנְגָּעַן צַוְּ דַי טָעַכְטָעַר פָּוֹן
— דֵיָן פָּאַלְקַ —
וּוֹיְ עַשְׁטִוִיט אַיְן דַי דָּזְוִיגָּעַ שִׁיּוּמָם גַּעַרְבִּיבָּן.
מִיטְ זַיְן לְאַנְגָּעַן בְּעִוִּים האָט עַר פָּוֹן אָונְטָעַר דַי מִזְבִּיכָּעַם
אָפְּרַי גַּעַשְׁאָרָט אַ קּוֹפְּעַ גַּעַלְעַ פָּאַרְמָעַטָּעַנְגָּעַן שִׁיּוּמָם.
כְּחַאָבְ גַּעַלְיִינְט.

גַּעַבְעַנְשָׁטַ זָלְ זַיְן מִינְן האָר, וּאָסֶם האָט מִיךְ דַי גַּאנְצָעַ צִוְּיָט
— אַיְן פִּינְסְטָעַרְנוּשְׂ גַּעַפְּרִיטָן,
גְּרָאָעַ האָר וּוְאַלְטָעַן שַׂוִּין פָּוֹן לְאַנְגָּמִין קָאָפְ בְּאַצְּרוֹת,
אָדָעַ עַפְּשָׁעַר וּוְאַלְטַ אַיךְ שַׁוִּין אָונְטָעַר אַ בְּעַרְגָּעַל גַּעַלְעַגָּעַן
אוֹן אַ טְוִיטָעַר בּוּיְם וּוְאַלְטַ אוּיפְּ מִיר גַּעַוּעַלְקָט.

ס'חאט גענומען בלען.
לוקראציא,עה לוקראציא, כ'חאב שוו ניט קיין שאען.
מיינטען זוינען בלויו פארבליבען.
פונדעסטוועגען לאמיר דאנקען, לאמיר לויבען פאר דעם
געטער-גאָב, דעם טויט.
לויב צו איז, אוּר געטער, וואָס די מאָרגעניזָזָן וועט מיין
גוף אוּיף דֶּרְעָד צוֹטְרִיפָען.
כ'בֵּין מיט יַאֲרָעָן זַאת אַכְּבָּר מיט צַאֲרָעָם זַאת טַעַטָּר נָאָך.
זַעַט, וואָס פָּן מִיר, אַיִּיעַר קַנְעַכְת, אַיְז גַּעַוּאָרָעָן.
הַחַב אַיְז ווּעַג מִין קְרוּיָן פַּאֲרָלָאָרָעָן.
אוֹן ס'איּוֹ מִיר מַעַר נִיט פַּאֲרָלָאָרָעָן ווּי אַפָּן אוּפְּזָקָאָפָּ.
ווּי אַ בעזִים אַיְז דַעַר הַאנְט.
מיין הָאָרֶץ הַאָט אַיְז מִיר גַּעַוְוִינְט ווּי אַן עַרְשַׁט-גַּעַבְיוּרָעָן
קִינְד.

מיט שׁוּעָרָע מֵהַב אַיְז מִין הָאָרֶץ פָּוֹן טַעַמְפָּעָל
אַרְוִיסְגַּעַשְׁלַעַט ;
אוּך דַי קַעַץ מִיט דַי הַינְט מִיט דַעַם ווּאַונְדַעַר-קִינְד הַאָבָעָן
דַעַם טַעַמְפָּעָל פַּאֲרָלָאָזָעָן.

גראיסע טראפענס טוי האבען נאך אין פעלד די גראזאכער
געצערטעלט,
ס'איז דער יונגער מארגען אינגעעהילט געווען אין עדעלע
רייכען,

ס'האט געשמעקט ווי אין גאנטען איזען.
אין מײַן האָרֶס אויגען האבען אויך טראפענס טוי געמייטערט
אוון איבער זיין ווילד-צעווארקענען באָרד זיך צערונען,
זײַנע ליפען האבען שטיל גומורמעלט :

רויטע בלומען בליען,

מארגען-וואָאלקענען ציען.

פאר אַיך, די לעבעדיגע, מארגען-רויט,

פאר מיר — אַיביגָן נאָכט אוון טויט.

באלד אויז די זוּ פֿוֹן אַיר פֿוֹטְעֵר-פֿאָס אַרוֹים

אוון אַנְגַּעַתְּיוֹבָעָן טְרִיפָעָן שְׁטִיקָעָר פֿוֹן מִיְּן האָר.

כ'האָב אויסגעבראָכָען אַין אַ יְלָאָלָע אוון פֿאָרְדְּעָקָט מִיְּנָע
אויגען :

וּוְיִ צְוֹ מִיְּנָע אוֹיגָעָן, וּוְאָמָּז זְעָעָן דָּאָם.

די קְעָעָן מִיט די הִינְט האָבָעָן יָאָמְעָלִין גַּעֲבָרוּמַט,

וּוְיִיל אַוְיך זַיְהָאָבָעָן גַּעֲפִילָט דָּעָם סָאָפָּוּ וּוְאָסָּקָומַט.

זו מײַנע אויערען האט זיך פֿלוֹצִים דערטראגען די שוואָכְע
שטיּם פֿון מײַן האָר :

לָוקְרָעְצִיָּאִיְסְרָאֵל, בִּיסְטָ אֲנָאָר.
אוֹן נָאָךְ האָט מײַן האָר גַּעֲמָרְמָעַלְט אַיִּן דָּעַר שְׁטִיל,
אָבָּעָר מְיַיְּנָע אוּיְּרָעָן הָאָבָּעָן גַּאֲרָגְתָּא נִיט מַעַר פָּאֶרְנוּמָעָן,
וּוְיִּיל ס'הָאָט די זָוָן אַכְזָאָרְיָעְסָדִיג גַּעֲטָרִיפָּט שְׁטִיק
פֿון מײַן האָר.

שְׁטִיל אַיִּזְגָּוּוֹאָרָעָן אַרוּם.
כְּהָאָב אַוְיְגָעָעָפָעָנְט מְיַיְּנָע אוּיְּגָעָן אוֹן גַּעַזְעָן
וּוַיְּסְיַאְפָט אַיִּין די עַרְדָּעָם לְעַצְמָעָן טְרָאָפָעָן פֿון מײַן האָר,
אָבָּעָר אַיִּין די אוּיְּרָעָן האָט נָאָךְ אַלְאֵז גַּעֲקָלְוָנָגָעָן:
לָוקְרָעְצִיָּאִיְסְרָאֵל, בִּיסְטָ אֲנָאָר.

כְּהָאָב אַוְיְגָעָהָוִיבָּעָן מְיַיְּנָע אוּיְּגָעָן אוֹן גַּעַזְעָן:
די קָעַץ מִיט די הִינְט, אָוּנוּעָרָעָ שְׁטָעַנְדִּיגָע בָּאָגְלִיּוּטָר,
זַיְּנָעָן טְוִיּוּט אִיצְט גַּעַלְעָגָעָן אַרוּם אָרָט, וּוֹאָו ס'אַיְּזָמָיָן האָר
פָּאֶרְשָׂוֹוָאֶנְדָּעָן.
נָאָר מִיר אָוָן דָּעָם וּוּאָונְדָעָרְ-קִינְדָּהָאָבָּעָן די גַּעֲטָעָר דָּעָם טְוִיּוֹת
נִיט באַשְׁעָרָט.
דָּאָם וּוּאָונְדָעָרְ-קִינְדָּהָאָבָּעָן לְעַבָּעָן מִיר פָּאֶרְיאָסְפָּעָט.
כְּהָאָב אִים אַגְּנָעָנוּמָעָן בַּיְּ דָעַר האָנְט אָוָן צָוָאַיְּגָעָט:

געלוייבט זייןען בודדא, בראטמא, יעזום, מהמד, קאנטוציון,
וואם ס'אייז אונז באשערט געווען צו זען די לעצטעה שאען
פָּנוֹן אָוְנוּעָר חָאָר

און זויכע זיין צו הערען זייןע לעצטעה ווערטער :
לוּקְרַעְצִיאַ-יִסְרָאֵל, בימט א נאר.

דאס זייןען די ווערטער פָּנוֹן דעם טרייען קנעכט **לוּקְרַעְצִיאַ**.
וואם אייז דער איינציגער פָּאֶרְכְּלִיבְּעָן מיט זיין חאר,
ווען אלע קנעכט האבען אים פָּאֶרְלָאֶזְעָן.
און איצט אייז ער א יאטסעם אויפֿ דער וועלט,
אַ יַאֲסֻעַם אוַיְפֿ דָּעַר וּוּלְטָט.

ב א י א נ ע ט ע .

ס' האבען צוּוִי פִּינְסְטָעֶרְנִישָׁעַן גַּעַהַאַלְזָת אַיִּנָּעַ דִּי אַנְדָּרָעַ,
און האלזונדייג געשטייקט די מאטע לייכט פון א לֵיקָעַ-כָּאָמָע.

צווישען בירידע פִּינְסְטָעֶרְנִישָׁעַן
האבען אויסגעדארטע הענט געשפונגען בלאע פִּיוּרָעַן פון גַּלוֹיבָעַן.

די רעכטעה האנט האט געשפונגען פון דער פִּינְסְטָעֶרְנִישָׁעַן פון אַנְהָוִיב.

די לֵינְקָעַ — פון דער פִּינְסְטָעֶרְנִישָׁעַן סָאָפָּה.

קעגנון דער לֵיקָעַ-כָּאָמָע האבען פָּאַרְכָּאַלְעָשָׂט גַּעַבְלָאַנְקָט
מייליאָגָנָעַן באַיאָנָעָטָעָן.

זַיְעַר שְׁטָאַל הַאַט טַעַמְפָּ גַּעֲוָוִינָט.

דַּעַר אַטָּמָם פון לעבען האט פּוֹיל גַּעַדְרִימְעַלְתָּ וּוּי אִין אַ
הייסען נַאֲכְמִיטָּאָג.

H O M O

מעג די זוֹן פָּאַרְכָּרְעָנָעַן דָּאָם בִּיסְעַל גְּרִינְס אֹוִיפָּ אָנוֹזָעָרָע
פעַלְדָּעָר.

מעגנון בליזען פָּאַרְלָעַנְדָּעַן דָּאָם גַּעַהַיְיךָ אִין אָנוֹזָעָרָע וּוּלְדָעָר.

מעג די צַיְיט צַעְבִּיטְשָׁעַן בַּיּוֹ בְּלָוֶת אָנוֹזָעָרָע לַיְבָעָר.

מעג אַ בַּיּוֹזָעָר רְוָאָךְ פָּאַרְשָׁעַלְטָעַן דִּי טְרָאַכְטָעַן אָנוֹזָעָרָע
וּוּיְבָעָר.

פָּוֹן אָנוֹנוּר זָאמָעַן וּוּטַּעַן עַר קְוּמָעַן.
עַר וּוּטַּעַן קְוּמָעַן.
עַר וּוּטַּעַן מְזֻועַן קְוּמָעַן.

אוֹן אִיר וּוַינְטָעַן פָּוֹן דָּעַר וּוּלְטַ
פָּאַרְשָׁפְּרִיִּיטַּ דִּי שְׂוֹאַרְצָעַ בְּסָרוּעַ.
זָאנְטַּ דָּעַם אַדְלָעֶר אַוִּיפֵּן פְּעַלְזַ
אוֹן דָּעַם טִיגְּנָעֶר אַיְן זַיְן הַיְּלַ
אוֹן מִיטַּ דָּעַם לְעַצְטָעַן בִּיסְעַלְקָוִיאַךְ
וּוּלְעַעַן מִירַ דָּעַם שְׂטִיְין פָּוֹן אָנוֹנוּר עַרְד צְעַקְעָרָעַן
בְּלִינְדַּע וּוּלְעַעַן מִירַ קְלַעְתְּעָרָעַן.
אוֹן וּוּטַּעַן בְּאַנוֹמָעַן וּוּרָעַן אָנוֹנוּר לְאַשְׁעַן —
אָנוֹנוּר בְּרוּמָעַן וּוּטַּעַן פָּאַרְשָׁטוּמָעַן דָּעַם וּוּזְעַלְטִירָם אוֹן דָּעַם
לִיְּבָם.
אוֹן פָּוֹן אָנוֹנוּר זָאמָעַן וּוּטַּעַן עַר קְוּמָעַן.
עַר וּוּטַּעַן קְוּמָעַן.
עַר וּוּטַּעַן מְזֻועַן קְוּמָעַן.

אָנוֹנוּרַע קְרָאַנְקָעַ אוֹן שְׂוֹאַכְעַז וּוּלְעַעַן שְׂטָאַרְבָּעַן,
אַכְבָּעַר אַוִּיפֵּן דִּי פְּגָאַרְים וּוּטַּעַן עַר שְׂטִיְיגַעַן
אוֹן דָּעַרְקָלְעַטְעָרָעַן
אוֹן צְעַשְׁמָעַטְעָרָעַן
דָּעַם הַיְּמֻלְּיַעַמָּד.

II

באלויים עט.

כ'חאָב אלֵין, אַיִן דְוַיְתָעַן דָעֵלְרַיּוֹם,
געַזְונֶדְעַן מִינְעַן בָּאַלְוִיּוֹם
אוֹן בְּלַאֲעַזְוֹת גַּעֲלָזּוֹת גַּלְיְעַן אַרוּם מִיר.
וּוּן ס'חָאָט דָעַר דְוַיְטָעַר דָעֵלְרַיּוֹם
געַלְאַשְׁעַן זִיךְרַן מִינְעַן אוֹיְגַעַן,
הָאָט דָאָס אַש פָּוֹן מִינְעַן בָּאַלְוִיּוֹם
אַיִן מִיר קָאַלְט גַּעֲזַלְבָּעַרט
אַנְיְיעַם בָּאַלְעַם.

אין שניי-לְאנַד

I

לאנגע נאכט, וואם האטט פארשלאפען אונז די געהירען,

און פארטונקעלט אונזערע שווארצעפלען בייהם פישאייל

לייבט —

מארגען וועט א שטראָל א ריר טאן די שטייקער איזו און לוּפֿט
און דיר א קוש טאן אין דיין טיעפּען שליער.

עם האט א בריל פון א כאיע דערטראגען זיך

דורך די שפֿאָרָעָם פון אונזער הויז פון איזו

און אונזער הוונט טאנצט א פרידיגנער אָרוֹם זיין עָק.
מארגען קומט.

מארגען קומט.

וואעל איך דאס פוטער-מאנטעל אנטאן און אָרוֹים אוּף די
וועגן

צו זען דאס האבען פון דעם טאג.

קלינ-קייל.

קלינ-קייל.

דאָס ציט דער גראָער אָרָאָדָעָבָא-פָּאָלָא

דעם גלאָק בײַנאָכָט.

קלינ-קייל.

קלינ-קייל.

מארגען קומט.
מארגען קומט.

די נאכט האט א קראנקען ציטער געטאן.
שטייו אויפ, מײַן טרייע,

צי אָרוֹפּ דִּין בעסטען קלײַד אָוּן וּאָרָט
בְּיוֹ דָעֵר עֲרַשְׁטָעֵר שְׁטָרָאֵל וּוּעַט אָדוֹרְכְּשָׁפְּיוּזָן מִיט רְוִיטָעָן
גָּלֶד

אונזער הויז פֿוֹן צַיּוֹן,
אוּן לְאֹז וַיְךְ אָרוֹזִים אוּן וּוַיְלָדָעָן גַּעֲדרָיו פֿוֹן וּוְעַלְאַ-דָּעַלָּא —
צַו פָּאָרְגְּרִינְגְּעָרָעָן דִּי וּוַיְיַעַן פֿוֹן לִיכְטָמָן, דָעַם צַאָהָר פֿוֹן לִיכְטָמָן.

הערות :

קלַיְנַ-קִּיל.

קלַיְנַ-קִּיל.

מָאָר.

גַּעַן.

קֻומֶּט.

מָאָר.

גַּעַן.

קֻומֶּט.

* * *

בוריבאָם.
בוריבאָם.
אלע וועלען גיין.
אלע וועלען גיין.
אלע. אלע.
אלע וועלען גיין.
קלאָפַט. קלאָפַט.
קלאָפַט. קלאָפַט.
שטיין.

* * *

זו אײַיך, איר געטער, אונזער לױיב.
פארגעט, איר הימעל באוואָיגערם,
דעם רײַיך פון אונזערע געזענגעט פיש.
קורץ זיינען אונזערע טעב
און לאָנגע זיינען אונזערע נעכט.
און נאָך אָפָּאר קורצע טעב און נעכט
פארגייען מיר.
עם האָט די נאָקט
אנגעוועבט נאָך גראָע האָר אֵין אונזערע קעָפַט.
נאָך יונגע נעפֿאַשעלאָך האָבען צוּרְשַׁט
זוייערעד אַוְיגַעַן אֵין שׂוֹאַרְצָקִיט גַּעֲפָעָנֶט.

און אלטער ליט האבען זיינער שאטענען
מייט די שאטענען פון דער לאנגער נאכט פארמיישט.
אבער אייביג זיינען די קאלטער שפיזען פון איינער זיינען
ווזט מזען די טויטקייט פון דער נאכט באזיגען.
זו איך, איר געטער, אונגעער לוייב.

און כאטש מיר דענקען פאר דעם קומען פון טאג,
אייז אונז דער געטער-גאנט, די לאנגע נאכט, אויך ליב געווען.
בימים שוואכען לייכט פון פישאייל
האבען מיר איסגעשויגען דעם סאָד פון דער נאכט,
דער שטילער, לאנגער זיפז פון דער נאכט,
האט אונז נאָך מער דער מאָנט,
אוֹז אַיְבִּיג זענְט אַיר געטער,
און מיר זיינען ווי אַן אוֹיגַ-צִיטָעָר.
אונזער פוטער-שטיוועל האבען באטראָטען דעם הארטען
שני
און איינגעקריזט אונזער טרייט.
זוייטער וועט אַ נאכט אַנקומען
און עפּשער
וועלען פִּילּע פון אונזער טרייט שוין פעלען,
ווען נאָך אַ רְוִיטָעָר שְׁטָרָאָל וועט קומען,
אבער אייביג זענְט אַיר געטער,
אַיר הימעל באָוואַינְגעָם.

II

א קלאנַגְלִיד

מעלאָלעַי !

ווער וועט אונזערע קינדער באָגראָבען, מעלאָלעַי !

קלאָפֶ דִּין קָאָפֶ אָז דִּיל,
און הוב אופֶ דִּין קָאָל צָום ווינגעַן,
וויל אָפְגָעַטָּן האָט זיך דער יאנטָעַו פָּונַ אָונְזָעַר הוֹיז,
וויל ס'הָאָבעַן אָונַן פָּאַרְשָׁעַמַּט די גָּעַטָּר.
מעלאָלעַי.

אונזערע קינדער רָוּעַן אָוִיפֶ דִּי רָוקָעַנִּים פָּונַ די כּוּאָלִיעַם
און וועלעַן קִיְּנָמָאל מָעַר נִיט זוֹנוּן אָונְזָעַר הוֹיז מִיט לאָכְעַן.
אונזער הוֹיז וועט ווערעַן אַ קלָּאנְגְּלוּעַ, מעלאָלעַי !
אונזער הוֹיז וועט ווערעַן אַ קלָּאנְגְּבוּרוּעַ, מעלאָלעַי !
דורך דער לאָגְנָעַר נָאָכְטַּ פָּונַ שְׂוִינְגָּעַן
וועט הוֹיזעַן נָאָר דער טְרוּיְעַר מִיט אָונַן,
ווי אַ שְׂוִיאָרְצָעַר הוֹנטָט,
און ווינגעַן מִיט אָוִיפֶ אָונְזָעַר כּוּרְבָּעַן.

מעלאָלעַי.

ס'צָאנְקָט דָּאָם לִיכְטַּ אֵין מִינְעַ אָוִיגְעַן —

כ'זעל שווין מעיר ניט זען די זון וואטס ווועט קומען,
וויל אפגעטאן האט זיך די זון פון אונזער הויז,
וויל ס'האבען אונז פארשעטט די געטער.

מעלאלי !
ווער ווועט אונזער קינדר בער באנרגאבען, מעלאלי !

פאָלָג אַיך נָאָר ...

פאָלָג אַיך נָאָר דעם שטערען אֵין מאָרעוּ זִיְיט
אוֹן לאָז זיך ווּוִיטער גִּין,
בֵּין כ'קָום צָו אַ פִּירְעָקִיג קְוֹאַלְכְּבָעֶל צָוְגִּין.
אנ'אַלְטָעֶר, דָּאָרָעֶר בּוּוּם, אַנ'אַיְינְזָאַמְּעָר,
אוֹרֵפֶת מִילְעָן אוֹן מִילְעָן,
שְׁטִיְיט אַיְבָּעָרִין קְוֹאַלְכְּבָעֶל גַּעֲבּוֹגְגָעֶן
אוֹן ווּוִינְט זִיְינָע בְּלָעְטָעֶר אֵין שְׁוֹאַרְצָעָן קְוֹאַלְכְּבָעֶל אַרְיוֹן.
פְּלוֹצִים האַט אַ סָּאָוָע אַוְיפָּן בּוּם,
מיַן נָאָמָעַן אַנְגָּרוּפָעַן.

ויל איך גיין צוריך,
שטעט זיך א דיקער זויל שטאָק-פינסטערניש פאָר מײַנע
נען איך מײַן לאָנגען מעסער אוּן שניד די פינסטערניש
אוּיפֿ שטיַּקער,

שלְּאָגֶט אַדוֹרֶךְ אַרוּטֶר שִׁין
פֿוּן אַ דְּרֵיְיעִקְּינֶעֶר לְעֻוּצָּעָן,
אוּן אוּיפֿ מִילְּעָן טְּרָאָגֶט זיך דָּעָר גַּעֲבָרִיל פֿוּן טְּינֶעֶר.
אוּן די סְּאָזּוּעַ רְּוָפְּטַּאַט נְּאָךְ אַלְּאָזְ מִין נְּאָמָּעָן.
וועָר אַיך אוּיפֿ אַנְּיָעָמָּעָם בְּיוּן אוּן צּוֹשְׁרִי זיך :
אַיך בֵּין דָּאָךְ דָּעָר שִׁינָּא,
וועָן אַפְּיָלָעַ מִינָּעַ קְּלִיְּדָעַר זְיִינָעַן צּוֹרִיסָעַן,
עֲרָגָעָן וּאוּמוֹן דָּאָךְ מִין גַּעֲשָׂא אַ גַּעֲבָונְדָעָן לְיִגְעָן.
צּוֹלָאָכֶט זיך די סְּאָזּוּעַ אוּיפֿ דָּעַם אַלְּטָעָן, דָּאָרָעָן בּוּיט,
אוּן עַס בְּרִילְטַּא נְּאָךְ אַלְּאָזְ דָּעָר טְּינֶעֶר.
מיַט צּוּבָּלוּטִיגְּטָעַ פִּים,
אוּיפֿ דָּעַם קִישְׁעָפְּ-זְוּעָג וּוּוִיטָּעָר שְׁפָאָגָעָן,
וּוְיָל עֲרָגָעָן מוֹן דָּאָךְ מִין גַּעֲשָׂא אַ גַּעֲבָונְדָעָן לְיִגְעָן.
פָּאָלָג אַיך נְּאָךְ דָּעַם שְׁטָעָרָן אַין מַאְרָעָוּ זְיִיט
אוּן לאָזְ זיך וּוּוִיטָּעָר גַּיְוִין.

אַיִגָּעַס

כוי פאָרְרוֹיגָעלְטָע טירען פון רַעַשְׁתָּלָךְ אַיִגָּעַס,
וּאֲכָעַן דֵּי שָׁאַטְעַנְסָפָן דֵּי קְרֻעְמָעָר גָּאנְצָעָ נַעֲכָט.
אַ זַּיְגָעַר זַעַקְסָפָאָרְטוֹגָשָׁלְיְיכָעָן זַיְדָךְ דֵּי שָׁאַטְעַנְסָאַהְיָים
וּוְעַקְעַן דֵּי בָּאַלְעַבְטָאַטִּים זַיְעַרְעָפָן שְׁלָאָף.
פָּאָר דָּעַם טָאָגְ-טָאָגָןְזָ אַיבָּעָר רַעַשְׁתָּלָךְ אַיִגָּעַס.
מַיְן שָׁאַטְעַנְסָאַהְיָים אַכְּבָּעָר חִיטָּזָם נַאֲכְטָזְ-זַיְלְכָעָר פָּן דָּעַר לְעוֹזָנָע
אוֹיפָ דָּעַם שְׁפִיןְ פָּן וּוְאַלְוּאַרְטָמָן,
אוֹן פָּאָרְטוֹגָן בְּרַעְנֶגֶט מִיר מַיְן שָׁאַטְעַנְסָאַהְיָם.
דָּאָסָ רְוִיעָ בִּימְעָל גַּאֲלָדָ פָּן אַ פְּרִוְישָׁעָר זָוָן.

טִירְטָעָל-טוֹבָעָן

אִימְפּוֹלְסָעָן פָּן גַּעַדְאָנָק
בְּלִיזְנָגָע אָוָן רַאְשָׁינָג —
בְּלִיאָסָקָ פָּן זָוָן אוֹיפָ מַעַסְעָר-שָׁאָרָף.
פְּלוֹצִים :
כִּידָעָר יָאָרָעָן אוֹן אַ וּוֹאָרָט :
מַעַר נִישְׁטָמָן וּוְאַ אַ וּוֹאָרָט :
טִירְטָעָל-טוֹבָעָן.
אוֹן סְלָאָזָט נִיתְ אָפָ .
מִיטָּ דָּעַם וּוְיְכָעָן קְנוּיְתָשָׁ פָּן טִירְטָעָל,
מִיטָּ דָּעַם לְאַמְטְשָׁעַנְדִּיגָּעָן קְנוּיְתָשָׁ.

א, טירטעל-טויבען
 טירטעל-טויבען.
 טירטעל-טירטעל
 טירטעל-טויבען.
 כידען יארען, קינדער יארען.
 און עס זינגעט.
 און פאראפאלגנט.
 און פאראויגט.
 און דערמאָנט :
 טירטעל-טויבען
 טירטעל-טירטעל
 טירטעל-טויבען.

א ט פ י ל ע

דער روיש פון דיין מאַנטעליזוּזִים בין איז,
 א, בראָמָא !
 דער עכָּאָ פון דיין נינגען איז א זוֹן-פֿאָרגאנְג.
 דיין כאָלעָם איז א נעהָל-נאָכְט.
 דו האָסְט, אי מֵיר,
 אי דָּס וואָסְטָרָעָל, וואָס שְׁפִינְגָּלְט אָפּ מֵיר,
 אוַיְסְגָּעָטְרָאָכְט —
 איז א נעהָל-נאָכְט.

א זייפען-בלאזו האסמו מיך אויף דער וועלט אראפגענישיקט,
א, בראמא !
פלאצען וועט דער זייפען-בלאזו אמאל.
אויסשפֿגען וועט זיך דער באלאם אמאל.
וזל מיך דיין קאפריזונער מויער
מער ניט באלאעמען, א, בראמא !

אין דער פינסטער

גָּלִיְּפְּלִיגְעַן צִינְדָּעַן דֵּי וּוַינְקָלָעַן פָּוֹן מִין הַוַּיָּה.
גַּעֲצָנוֹנְדָּעַן לִיכְתָּט אֹוֵיפּ פְּרוֹיְעַן-קָעֶפְּלָאָךְ אַיְן דֵּי וּוַינְקָלָעַן פָּוֹן
מִין הַוַּיָּה.
לְעִשְׁעַן גָּלִיְּפְּלִיגְעַן דֵּי וּוַינְקָלָעַן פָּוֹן מִין הַוַּיָּה.
ニיטא קיון ווינקלען אין מין הויז.
ニיטא קיון פרויען-קעפְּלָאָךְ.
אַפְּעַנָּעַ מִילְעָר בְּלוּזָה אָוָן —
פְּלִיסְטָעַר פָּוֹן דִּינָעַ, זַיְדָעַן-פְּעַדְעַמְדִיגַע רַיִד.
ニיטא קיון רַיִד.
בְּלוּזָה —
פְּלִיעַסְקָ פָּוֹן וּוְאַסְעָר.
גָּאַלְדָּ אַיְן זָוָן.
זָוָן-שְׁטוּבָה.
וּעְרַטְעַר-שְׁטוּבָה.
רַיְיטָעַן וּוְעַרְטָעַר אַיְן מַעַלְאָדִיעָן-דַּיִידָן אוֹוֵיפּ גָּאַלְדָּעַן
רַיְיטָוּעַגְעַן.
נעסט זיך אַ וּאָרטָ אוֹוֵיפּ מִין קָאָפּ אָוָן גָּלְעַט מִינְעַן הַאָרָן.

שפילט זיך א ווארט מיט א שאטען אויפֿ דער וואנט.
ווערט צעקיישעלט אין —
טענער פון גלייננדע זונען און קאלטע לעוואגנעם.

שוווארצע פענਸטער.

טוייטע פענסטער.

פינסטער פענסטער.

פינסטער פענסטער.

פינסטער — פינסטער.

פינסטער.

פינסטער.

בלויו —

א ווארט טאנצט אין דער פינסטער

און באָלד

וואַי אָ רוייטער קינדער-בָּאַלְאָן פְּלָאַצְטָן עַמְּ

אויף אָ פִּיכְטָעָר שְׁוֵיבָּן,

וואֹו סְ'אַיוֹ נִיט לְאַנְגָּן צְרוּיךְ

די זוֹן גַּעַשְׂטָאַרְבָּעָן.

III

צ ו ו ע ל פ .

די זוויזערס פון באַלְוִיכטענעט שטָטָטֶזְוִינֶער
הוּערען אַיִינֶער אוֹיפֿן אַנדְרָעֶן,
וּ דער גָּסְעָנְדְּהָוָנֶט אַוִּיף זַיִן צְוָפְּעָלוֹג וּוִיב. —
צְוָעָלָף.
איַצְטָ שְׁטִינְגֶּט דָּעָר הַיּוּרְגֶּנֶר גַּעֲזָאנֶג פָּוּן בְּלֹט
צַו די נַאֲכְטִינְגָּע אַוִּיעָרֶעָן פָּוּן דָּעָר שְׁטָאָט.
איַצְטָ זִינְגֶּט די גַּאנְצָע שְׁטָאָט דָּאָס גַּעֲזָאנֶג פָּוּן צְוָוִי.
איַצְטָ וּוִינְגֶּט די גַּאנְצָע שְׁטָאָט דָּאָס גַּעֲזָוִיָּן פָּוּן אַיִינְסָ נַאֲך אַיִינְסָ.
עַטְמָפָרֶט אָפּ דָּעָר באַלְוִיכטָעָנֶער שְׁטָטֶזְוִינֶער :
צְוָעָלָף.

פייער-צונגען

הענער-קררי.

גלאקען-קלאנגען.

אין דרייעקינגען קלוייסטער אויפֿן בלאטיגען בערגעל.
בלויפֿ א האלב-נאקעטער ברענגען מיינע קאָרבאנעם
בײַם רויטען, האלב-פֿינסטערטען מיזובייאָך.

כ'יזע קיון זון ניט אין איר אויפֿגיאָן

און קיון ליכט פֿון טאג ניט צומאל.

א גאנצען טאג ברען איך אליאָן,

אויפֿן רויטען האלב-פֿינסטערטען מיזובייאָך —

אין דרייעקינגען קלוייסטער אויפֿן בלאטיגען בערגעל.

ווען קילעэр נאָכט-בלָא באָחויכט די שטומע פֿענסטערט,

שליידערט מיך דער דארער גאלעָד אויפֿ דער גאם אַרום.

אויפֿגעגענסען האבען די שוואָרטצע ווינקלען פֿון טעמאָפֿעל

זיין נאָז

און צופוילטע זוינען זוינען ציון מיט די יאָסלאָם.

מיט שלאנגען-شمײַכָּל אַויף זיין וויםען פֿאנַים זאגט ער מיר:

מאָרגען וועסטו קומען.

מאָרגען וועסטו ווידער קומען.

רויטער קישעפֿ פֿון האלב-פֿינסטערטען מיזובייאָך,
אין דרייעקינגען קלוייסטער אויפֿן בלאטיגען בערגעל

ברענט מײַן יונגעל-לייב אויף דיין צוניגען שוים.
ס'ברענט דער וויסער שמייכעל פון דיין גאָלעָך אִין מאָך
ביי מיר.

יא, בזועל מאָרגען קומען.
כ'זועל מאָרגען מוזען ווידער קומען.
ס'ברענט דאס ליכט פון מײַנע אויגען אִין מיזביַץ.
ס'צאנקט די שטארקיט פון מײַנע גליידער אִין מיזביַץ.
קיינמאָל וועלעָן מײַנע גליידער ניט זומערען.
הערבסט.
הערבסט.

הענער-קרוי.
גלאָקען-קָלאָנג.
כ'קום מיט מײַנע קָאָרבָּאנָעָם.
קיינמאָל וועל אֵיך ניט דערזען דאס זילבער פון מײַן געמייט.
קיינמאָל וועל אֵיך ניט דערגרייבען די רו פון גראָע האָר,
נאָר פון קאָפּ ביז פום פָּאָרטְצָעָרֶט ווערען
אייפּן רויתען האָלְבּ-פִּינְסְטְּעָרָעָן מיזביַץ
אין ווינקעל
פון דרייעקייגען קלוייסטער אויפּן בלאטיגען בערגען.

דו.

דו,דו,דו,
חוית און ביינער דו.
אסער, אויב איך ווים,
וואי ס'האלטען זיך די ביינער דיר צוואמען.
סידען מיט דעם קווייד פון פייער נאר אליין,
וואם ברענט איזו נירטאמעדיג אין דיר.
וועסט מענשליך סייזויסי נישט שטאָרבּען:
ס'וועט איזו אמאָל
דעם פייער אין דיר אויסטליין
(ס'מו דאָך אויך אַ זון אמאָל אַפְקִיהָלָעָן)
און וועסט אמאָל צושאטּען ווערען —
אַ בערגעל ביינער אויף דער דיל.

דו,דו,דו,
זיגסט מײַן בלוט מיר אוים,
זיגסט מײַן מאָך מיר אוים,
מאָכְסְטּ מיר שווארצע רינגען אונטער מײַנע אויגען.
אסער אויב איך ווים,
מיט וואָם פֿאָר אַ קוייד אין דיר,
סידען מיט דעם קוייד פון פייער נאר אליין,
וואָם האָלט דעם שוואָכּען גוף בי דיר צוואמען.

וואס פרעט איזו, וואס צערט איזו,
הוית און ביין און מיר, מאך און פלייש און מיר.

דו, דו, דו,
אין ווילד גיעיג נאך מיר.

פריער —
שלאנגען-קריך.
מייט דיין שור א דרייך.
אין מיין הארצ' בוי מיר.
אין מיין בלוט בוי מיר.
פלוצ'ים.

מייט וואס פאר א קווייד אין דיר
אין ווילדען טאנץ מיט מיר.
האָפַּ-גָּלָּאָפַּ.
האָפַּ-גָּלָּאָפַּ.
גרובען טיפע.
שוווארצע רינגען.

דו, דו, דו.
וועסט מענשליך סיידוויסטי נויט שטארבען.
ס'מו אמאָל א פיער אין א וואָל זיך דאָך פֿאָרְלָעְשָׁן.
הוית און ביינער נאָר
און וואס פֿאָר א קווייד אין דיר — —

פָאַרְצּוֹקֶט

פָאַרְצּוֹקֶט אִיז בָּאַלְדַּד דַּי גָּאנְצָע סְטָאָדָע.
רְעַשְׁתְּלָאָךְ פֿוֹן נִיטְּ-דָעָרְשָׁמָאַטְּשָׁקָעַטָּע בֵּינְדְּלָאָךְ
וּוְאַלְגָּעָרְעָן זִיךְ אִין פָּאַרְדָּאַרְטָע שְׂוּאַרְצָע פְּלָעַקָּעַן בְּלָוָטָן.
אוֹן זַי, דַּי פָּאַרְבְּלִיבָּעָנָע שָׁאָף,
חָאָט אָקוֹק גַּעֲטָאָן אוֹן זַיְנָע וּוְאַלְפִּישָׁע אוֹיגָעָן
אוֹן צִיטָעָרְעָנְדִּיגְ הָאָט זַי דָּעָרְזָעָן :
אוֹן שִׁין, וּוְפָלָאַקְעָרְדִּיגְ שְׁטוֹרְקָאַצָּעָן, בְּרָעָנָע זַיְנָע אוֹיגָעָן
אוֹן דַּי פְּלָעַקָּעַן בְּלָוָט אַרְוּם דַּעַם שְׁטָאַרְקָעַן קָאָפְ
דָּעָרְמָאַנָּעָן אַן דַּי חָעָלְדָעָן מָאַיְסָעְלָאָךְ פֿוֹן אִיר מָאַמְּמָעְ-שָׁאָפְ
וּוְאָסְ הָאָט פָּאַרְוּוִינְגְט אִיר אַמְּאָל בַּיִּם בְּלִינְדָעָן שִׁין פֿוֹן
לְעוֹוָאנָע ;
אוֹן אִיבָּעַר בְּעָרְגָּ אַן אִיבָּעַר טָאָלָעָן,
שְׁטִוִּית עַר מִיט בְּלָוָט בְּאַשְׁפְּרִיצָט,
אוֹן צֻעְשְׁרִיּוּט עַר זַי —
פָּאַרְטְּרִינְקֶט עַר דַּעַם עַכָּא פֿוֹן דַּי הַוִּיכָּע בְּעָרְגָּ.
בְּלִינְד אִיז שִׁין דַּי שָׁאָף.
פְּיוּעָרְ-בְּלִיצָעָן פֿוֹן דַּעַם וּוְאַלְפִּישָׁע אוֹיגְ.
בָּאַלְדַּד וּוּעָלָעָן זִיךְ נָאָר וּוְאַלְגָּעָרְעָן אָ פָּאַרְ הָאָר פֿוֹן אִיר פָּעָלָ.

אבער —
אין כאלאשעם-צייטער
זינגעט זי א ליד צו אים,
וואס האט פארצוקט די גאנצע סטאדע ;
צו זיינע שיינע שטארקע פים,
צום קישעפ-פייער פון זיינע רוייט-פארפלאמט אוניגען.
צו אים.

פארצוקט אויז שוין די גאנצע סטאדע.

אין רoid

קינדער-שפיל.

ס'יזמרען זיך מיינע אויגען.

האלב-דרימעל.

און דז —

אויפֿן גרויסען מארים-שטול,

א קליען מיידעלע,

א פיצעלעם.

קענסט פארטראגען מיין ציגאראען רoid? —

א רויט צינגעל.

לאך פון מיר,

באלד ווועט די שטוב שווארץ ווערטען פון רoid

און מיר וועלען זיך לאזען וואלצירען אין רoid

און פלייען מיט אים. —

הונדערטע רויטע צינלאָך

שטרעקען זיך צו מיר דעם גרויסען נאָר

מיט די האָלב פֿאַרְזֶשְׁמוּרָעָטָע אויגען.

פון ווייסען העלוֹזָעָל

ציט זיך אַרְאָפֶן דיין רָאוּעוּעָ קְלִיָּד. —

א יָם מִת בְּלַעַנְדָּע וַיְסַקֵּיט.

פלוצ'לונג —
אין גרייסען מארים-שטול,
ווערטט א קליענטשיג פינטעלע,
ווערטט אין רoid פארשלונגגען.
פארשויננדסט
פאר'ן גרייסען נאָר,
מיט די גאנץ פארושטראָט אַויגען.

באלְיַידִינְגָּן

I

דער שאָטְעָן פֿון וואָרט
האטט נאָך גַּעֲרוֹת אוֹפּ מַיְינָע לַיְפָעָן,
און שווין האָט דָּאָס בְּלוֹט פֿון דיַין מאָרָך
בָּאַרְיֶרט דיַין שְׁפִּיזְ-פִּינְגָּעָר
און גַּעֲלָאָזֶט דיַין פָּאָנִים אַטְוּיְט-בְּלָאָסְעָן.
דער פְּלָאָקָעָר פֿון באַלְיַידִינְגָּן אין דיַין אַוְיגָעָן
האטט גַּעֲוָאָרְפָּעָן מַיְוָן קָאָפּ צַו דיַין פֿים.

II

אַינְגָּעָל —
האטט אַ פְּלִיסְטָעָר גַּעֲטָאָן דיַין אַ גַּרְאָע הָאָר
צַו מַיְינָע אַ בְּלָאָנְדָע.
מיַן גַּאנְצָע בְּלָאָנְדָקִיָּט האָט זַיךְ צֻעָפְלָאָמָט פָּאָר בּוֹשָׁע.

וְשִׁיר אַנְדָּעַלְעַן

טויזענטער וְשִׁיר אַנְדָּעַלְעַן צַעֲפִיצְעַלְט אֹוֵיפּ בְּרַעְקָלְאַךְ לִיכְטָ
בָּאַלְיִיכְטָעַן אָונְזָעַר אָוְמָגְלִיךְ —
טִוְיטָלַעַן מִיטּ לִיכְטִיגָּע פִּינְגָּעָר.
פָּוֹן אַלְעַ פְּעַנְסְטָעַר, מַעֲנְשָׂעַן-קָעַפּ שְׁמוֹצָעַרְעַן מִיטּ דִּי לִיפָּעַן,
טוּקָעַן אָונְזָעַר אַיְן זַוְיעַר מִיטְלִיְיד.
אַיְן שְׁמָאָק-פְּינְסְטָעַרְנִישּׁ הַאָבָעַן מִיר דָאַךְ
וּוֹן דִּי צִירָק-אַקְרָאָבָעַטָּעַן גַּעַשְׁפְּרִיוֹזּ דָעַם זַוְידָעַנְעָם פָּאְדִים.
אוֹן אַזְוִינָעַ אַדָּעַר מִינְעַ טְרִיבַת הַאָבָעַן גַּעַשְׁטָרוּבוּכְעַלְט —
פָּאָרוּוֹאָם אַיְן אָונְזָעַר נִיטּ בְּאַשְׁעַרְתָּ
אַיְן דָעַר פְּינְסְטָעַר אֹוְיְזִיפְצָעַן אָונְזָעַר צָהָר ?
נָאָר טְוִיזְעַנְטָעַר וְשִׁיר אַנְדָּעַלְעַן
בָּאַלְיִיכְטָעַן אָונְזָעַר אָוְמָגְלִיךְ,
טִוְיטָלַעַן מִיטּ לִיכְטִיגָּע פִּינְגָּעָר.
פָּאָרְשָׁעַמְטָע גַּרְאָבָעַן מִיר דָעַם קָאָפּ אַיְן עָרְד.

ט ע נ ע ר .

דאם בלאנדע מיידעל בי דער הארכ
אייז דאך א רויבער א פארשטעלטער :
מייט א גלווערגעןמעסער
האקט זי אפ די בלאע קעפלאך פון די מעגען
און לאזט זוי צאפעלענדיגע אין לופט.
שטארבונדיינע אין לופט.

און דו און איך,
וואם האבען דורך דער גאנצער נאכט
פארקושט אין זיך דאם געווין פון אונזער גליידער.
זע, ווי ס'לאכט זיך אוים פון אונז
דאם בלאנדע מיידעל בי דער הארכ,
און שפילט אונז א כויזעקליד.
ביוזן גרויסען טאג אריין.
ביוזן טיפען טאג אוריין.

ע פ ש ע ר .

עפשער איז גוט,
וואם כ'חאָב מײַנע אַויגען ניט געווונדט
צום בלען וועג-שיין.

וואם כ'חאָב די פֿאָפִירענע בריקען מײַנע
מייט די אַויגען הענט געצונדען.

עפשער איז גוט,
וואם אַיך דער שטאלצער גענעראל,
בין אַראָפּ פֿוֹן פְּלִינְקָעָן פֿערְד מײַנעָם
און געקושט דָּאמּ מִינְדְּסְטָע פֿומּ-פֿינְגְּעָרִיל פֿוֹן אַפְּרוּיּ.

וואם ס'הָאָט מִיךְ נִיט גַּעֲרָט,
וואם די שלעסער מײַנע ברענען,
וואם די ערְד אָונְטָעָר מײַנע פֿים ברענט,
וואם דעם סְוִינְעָם כְּאֵיאָלָעָס פְּלִינְדְּעָרָעָן מײַנע אַוִיצְרָעָם.

עפשער איז גוט אַזּוּי.

עפשער איז גוט אַזּוּי.

האבען די קעמלען...

האבען די קעמלען ניט דערצויינען מיט די לאגלאען.
האבען בייעז ווינטען און האגלאען צולעכערט די לאגלאען.
אויז מיר, אויז דיר.

אויז ס'וואעלען, וווען ניט אויז, די קעמלען
פון לאגלאען וועג דערציזען,
וואם ווועלען זי אונז ברענגן ?
גאנזיט ווועלען זי אונז ברענגן ? —
אלע לאגלאען אויסגעגעטסען,
פון דעם ווינט צומראגען
איבער אלע פעלדער.
וועט די בראכע פון די לאגלאען
שעפע פאר דער גאנצעער ווועלט באשאפאען,
נאָר ניט פאר אונז בידיע.
אויז מיר, אויז דיר.

וואם זשע ווועלען מיר בידע טאן ?
וועלען מיר בי די טויערען זיצען,

איך און דו —
אויסוינגען בייז בלינד די אויגען.
וועלען מיר הויך אויפֿן קאל
בעטעלער-ליידער זינגען,
בעטעלען מענשענען גאנַב.
אווי איז מיר, אווי איז דיר.

מיין ליד צום טרויעריגען מיידעל

כ'זעל זינגען א ליד צו מיין טרויעריג מיידעל
אין די דאיזיגע ווערטער :

אונטער דינגע אויגען
ווינגען דינגע יארען.
צווישען דינגע האָר
קאלטע לעוואָנגע-שפֿריצְלאָר.
וואר זינגען די גאנַאָוים
פֿון דינגע טאג און נעכט.

ווער קען דען דיר באצאלען
פֿאָר דִּין רַיְכָעַן אָמְגָלֵיךְ,
פֿאָר דִּין טִיפָּעַן אָמְגָלֵיךְ.
פֿאָרוֹואָם הַאֲסָטָוּ פֿאָרָטוֹרָוִיטּ דִּין גְּלִיק
אָ פֿאָלְשָׁעָרּ שִׁיפּ אָוֶפּן יָאמֵן,
אָ פֿאָלְשָׁעָרּ שִׁיפּ אָוֶפּן יָאמֵן,
טרוּיעָרִיגּ מִידָּעַלּ מִינָּם,
גָּלְדָּעַן מִידָּעַלּ מִינָּם.

מייט-נאכט שאען ציטערען צוישען הימעל און ערְדּ,
הערבעט-זוינטלאָךְ רַיְסָעַן וִיךְ אָוֶפּ דִּיןְנָעַחָרּ,
און דער רַוְתְּלִיךְ-גְּרִינְעָרּ שְׁלָאָנְגּ פֿיְנִינְגָטּ דִּין גְּוָטּ.
וזל באָטְשּׁ ווער זונגען דיר הוֵיךְ אָ לִידּ פָּוּן זִינְדּ.
טרוּיעָרִיגּ מִידָּעַלּ מִינָּם,
גָּלְדָּעַן מִידָּעַלּ מִינָּם.

אין די מייט-נאכט שאען זונגע איך דיר די דָאָזְינָעַ סְעָרָעָנָאָדָע :
דוּרְכְּגַעְפּוֹלְטָעּ שְׁאָרְבָּעָנִים —
צוישען טוֹוּעַ-כִּיטָּעַן.

פארנליווערטע זיפצען
הענגען אויף צוהאקטע בוימער.
אבער מיר איז גענטער דינס א זיפז ביינאכט :
עפשער וועט ער אויף א שיפ נאך קומען,
אָדער זאל כאטש אָן אנדערער קומען,
אָן אנדערער קומען
(גוט איזו — אָן אנדערער קומען).
גאלען מיידעל מיינס.
טרוייעריג.
טרוייעריג מיידעל מיינס.

IV

פָּרְגִּיָּן

אייצט שפיטט מען מיינען שאען אויף די דינסטע סטראונעם,
AMILDE UND VIBRATORIUM POLYMEEREN ARYLINAIN MIEN NOF.
אויף וויסע לאטשען שוועבט דער רוייש פון זירענצייניג ארכום מיר.
איך בין א דינער רוייך-קנויל וואס קרויזט ארויפ.

מיינע אוינגען ווער וועט אבער פארמאכען. —
דורך'ן רוייך-שליער זען נאך מיינע אוינגען
שווארצע פלאעטען ערדר.

ס ע ז א מ ע

עפָעַן זִיךְרַן סְעוֹזָאמָעַ.

סְטוֹנְקָעַלְטַן אֵין הַיִלְלַן.

אוֹן אֵיךְ

פָּאָרְכָּאָלְעַשְׁתַּן אוֹנְטָעַר דַּעַם יַאֲךְ.

פָּוֹן דַּי זַעַק מִיטְ גַּאֲלַדְ, זַיְלָבָעַר אוֹן בְּרִילְיאַנְטָעַן,

שְׁעַפְטָמְשָׁעַן אָן קוּבָּעַם :

עפָעַן זִיךְרַן סְעוֹזָאמָעַ.

די זָוַן הַאֲטַן זִיךְרַן שְׂוִין מַעֲסְטָמָעַ

צְוֹוִישָׁעַן דַּי בְּעָרְגַּן בְּאָגְרָאָבָעַן

אוֹן אַ וּוֹסְטָעַ נַאֲכַט בְּאַדְעַקְטַן שְׂוִין וּוּאֲלַד אֵן טָאַל.

פִּינְסְטָעַר.

כְּחַאַכְ מַוִּירַע מִינְעַ פָּאָרְלָאָפְעַנְעַן אוֹוְגָעַן צַו עַפְעַנְעַן

אוֹן זַעַן דַּעַם וּוְילְדָעַן סְקָעְלָעַטָּעַן טָאנְגַן.

שְׁוֹאָרְצִי-בְּלָאָעַ פִּיְיָעַרְעַן טָאנְגָעַן אֵין הַיִל !

וּוְילְדָ-בְּלוֹטָגָעַ עַכְאָס זַיְגָעַן בְּאַרְכָּלָעַנְדִּיג אֵין הַיִל !

מִיטְ אַ שְׁוִים-פָּאָרְלָאָפְעַנְעַם מַוִּיל שְׁרַי אֵיךְ :

עפָעַן זִיךְרַן סְעוֹזָאמָעַ !

וּוְילְדָעַר גַּאֲלָאָפַפְ פָּוֹן פָּעַרְדַּן.

טְרָאָמְפִּיְוַיטָּעַן-שְׁאָל אִיבָּעַר פָּעַלְד אֵן טָאַל.

גענטער.

גענטער קומען זיין.

באלד. באלאד.

א פֿאַרְכָּאַלְעַשְׁטָעַר

מייט שייגענדיגען האַרְץ-קְלָאַפּ :

עפָּעַן זיך סְעוֹזָאמָעַ.

סְעוֹזָאמָעַ.

אין א זוניגען טאג

אייך ?

וואָסם בִּין אייך ?

א הייפען פָּוּן דּוֹרְכְּבָּלְיַצְּעַנְדָּע גַּעֲדָאַנְקָעַן,

וואָסם לאָזָעַן זיך פָּוּן עַמִּיצְעַנְמָקָעַן קַאְפְּרִיוּן דִּיקְטִירֻן.

היינטמאָל די זוֹן,

א וּאַרְיכֵי אַפְּרִילְ-זוֹן,

וואָסם האַט מִיט אַירָעַ גַּרְאַצְיַעַז שְׂטַרְאַלְעַן

מיינַע גַּעֲדָאַנְקָעַן, וּוי טַוְיבָּעַן אַיאָג גַּעֲנַעַבָּעַן.

עַפְשָׁעַר זַיְנָעַן דָּאַס די טַוְיבָּעַן

מייט די נַאַלְדְּ-גְּרִינְעַן קַעְפְּלָאַךְ

מייט די שוואָרצע שטראַיפען אויף די גראָע פְּלִינְגָּלֶן,
וּזְאָם שְׁפִילְעָן זִיךְ אֵין דָּעַר זֹן?

איך?

וּזְאָם בֵּין איך?

כ'זווים ניט ווי צויזי כ'האָב זיך אויף דעם הוַיָּך

פָּנוּ אֲ גַּרְנִיעָם אַמְּנִיבָּם גַּעֲפְּנִיעָם

לְעַבְעָן אֲ יְוָנְגָּעָם בְּלָאַנְדָּעָם מִידָּעָל,

וּזְאָם האָט אַיר פָּום הַאָרְטָם בֵּי מִינְעָם גַּעַהְאַלְטָעָן

אוֹן מִיט אַיר אַרְעָם,

וּזְאָם האָט דָּוָרָךְ דָּעָם בְּלָאַ-טְּיוֹלְעָנָעָם אַרְבָּעָל אַדוֹרְכְּגַעְבָּלִיקָט

אָפְּטָמָאָל מִין הַאָטָם גַּעַוּאָרָעָמָט.

אוֹן פָּאָרוֹאָם הַאָבָעָן מִינְעָם גַּעַדְאַנְקָעָן זִיךְ נִיט גַּעַוְעָבָט

אָרוֹם רְוַהְיָגָעָן בְּרִיְתָעָן הַאָדָמָן?

אָרוֹם אָפְּעָנָעָם רְוִיְתָעָן קָאָרָקָן פָּנוּ מַאֲטָרָאָן,

וּזְאָם האָט אֲ מִידָּעָל אָרוֹמְגָעָנוּמוּן?

אָרוֹם דֵּי בְּרוּיָנָעָם אַיְגָעָן פָּנוּ מִין שָׁאַכְעָנָעָט,

וּזְאָם האָבָעָן אַלְעָמָאָל בְּעַגְנִינוּוּ אָפְּרָאָרָגָעָט גַּעַקְוָקָט

פָּנוּ אָוְנְטָעָרָעָן בְּרִיְתָעָן הָוֶת אוֹיף מִיר.

פָּאָרוֹאָם הַאָב אַיךְ אוֹיפְּפָן אַלְטִיטִישָׁקָעָן גַּעַקְוָקָט?

איך?

וּזְאָם בֵּין איך?

איַן אֲ זְוַנְגָּעָן טָאָג.

אוֹיף אֲ גַּרְנִיעָם אַמְּנִיבָּם.

הארט לעבען אַ בלאנדע מיידעל,
 וואם פרעטט איר פום צו מיינעם
 און גאָלד-גרנע טויבען,
 וואם וואָר��ען אין מײַן האָרץ ;
 פאָרט ער אָזוי, דער אלטימישקער מיט מיר,
 שאָען, טאג, יָאָרען, יָאָרְהָנְדָעָטָע
 מיט דעם אוֹפֶגֶעַשְׁטָעַלְטָעַן קָאָלְגָּעָר,
 אין וואָרִיםָעַן זָנוֹגָעַן טָאגָא,
 מיט די אַיְינְגָּעַשְׁרוֹמְפָעָןְעַן הענט,
 און כְּזָעַבְּשָׂיְינְפָּרְלִיךְ
 דעם סְקָעַלְעַט אַדוֹרְכָשְׁפִּיגְלָעַן,
 פָּוּן אֲוֹנְטָעַר די גָּרְיָין-גָּעָשָׂוֹאָלְעָנָעַ אַדְעָרָעַן,
 אָוּן די צָקְנִיּוֹתְשָׁטָעַ גַּעַלְעַה הוֵיט,
 וּוְיִ אָנְ'אָלְטַ שְׁטִיקָעַלְ פָּאָרְמָעַט
 אָוּן די גַּעַלְעַה, בְּרוּיְיטָעַ, טוֹיטָעַ גַּעַנְעָלַ.
 (אָ, דָאָם גַּעַלְ-וּוֹאָקְסִיגְ גַּעַזְוִיכְטָ פָּוּן טוֹיטָעַ גַּאי אַיִן האָסְפִּיטָאָל.
 אָוּן דער גַּאָלָעַךְ מִיטְ'ן הַיְּילָגָעַן סָאָקְרָאָמָעַנְטַ !)

נִיטָא דֻרְ האָדָםָן !
 אָוּן די טוֹיבָעַן
 האָטָ אָנְ'אָלְטַעְ מאָכְשִׁיּוֹפָעְ בֵּי מִיר
 אַיִן חָאָרְצָעַן גַּעַשְׁאָכְטָעַן,

און דער רויטער קאָרֶק פון מאָטראָז
 מיט זיין פרעך מיידעל גיינען מיך ניט אָן.
 און ס'אמּוֹ מיר אָ רַאֲכְמָאנָגָעָם אוֹפְּזַיְמִידְעָל
 לעבען מיר, וואָס דרייקט זיך צו מיר,
 ווען און מײַן פֿלוּישׂ,
 האָט דער אלטִיטְשְׁקָעָר זײַנָּע גַּעַלְעָ, טוֹיַטָּע נַעַגְעָל
 אַרְיִינְגְּגָעָלָזָעָן.

איך ?
 וואָס בֵּין איך ?
 אין אַ זְוַנְיְגָעָן טָאגָ.
 אונטְעָר אַ רַׂוְהִיגָּעָן בְּלָאָעָן הַימָּעָל,
 האָט דָעַם אלטִיטְשְׁקָעָנָם שָׁאָטָעָן מיך פַּאֲרָפָלְגָּט,
 און מײַנָּע פּוֹסְטְּרִיט גַּעַהְיָת.

אוֹפְּזַיְמִינָּה

די גַּעַלְעָ נַאֲכָתָה האָט מײַן בְּלָוֶט פַּאֲרָסָאמֶט
 אָן ס'הָאָט דָעַר בְּלִינְדָעָר אַנְסְטִינְקָט מיך פַּאֲרָטוֹיזִיט :
 דָא, וּאְלְגָעָרְסָט דו זיך אוֹפְּזַיְמִינָּה
 פָּוָן דִּין טְרוּיְעָרְגָּעָן זַיְן,
 אָזְוִי פַּאֲרָהְוִילָעָן אַיזָּוּ עַוּאָגָעָ-שִׁין גַּעַוְוָעָן
 אַין דִּין נַאֲכָתָה פָּוָן עַרְשָׁתָעָן קְוָמָעָן.

אווי פארשאָלטען וועט זי פינטערען
און דיין נאכט פון גיין.
אוּפֿגעַרְעַסְעַן האָט די נאכט דעם שיין פון מײַנְג אַוְינְגַּן.
אוֹן גַּעֲפָנוּן האָב אַיך זיך אַוְאלְגֶּרְעַנְדַּן אַוִיפְּ מֵין
איינְגַּנְגַּנְעַר שׂוּעַל.

אַ קלָּאָפּ מֵין קָאָפּ אַן שׂוּעַל —
הָאָט אַנְגַּעַטְרַגְּנָעַן קָלָאָגּ-מוֹטָעָרִים פָּוּן אלָעַ עַקְעַן וּוּלְטַ
מִיט צְעַשְׁוִיכְרַטְעַ שְׁלַאָגְגָנְגַּן אַוִיפְּ זַיְעַרְעַ קָעַפּ,
הָאָבָעַן זַיְיַי גַּעֲכִיּוּקָט אַיְבָּעַר מֵין בָּרָאָךְ :
אוֹי, אַוּאַיְצַ-זּוֹאָ
אוֹי, אַוּאַיְצַ-זּוֹאָ
אַוּאַיְצַ.
אַוּאַיְצַ.

געַקְלָאָפּט הָאָט מֵין קָאָפּ אַן שׂוּעַל
און ס'הָאָבָעַן זַיְיַעַנְדַּע קָעַץ
געַיְאָמְעָרַט אַיְבָּעַר מִיר די. קָלָאָגּ-מוֹטָעָרִים.

געַנְגָּרָאָט הָאָט זיך די גַּעַלְעַ נַאָכְט —
פָּאָרְשָׁוֹאָונְדַּעַן זַיְינְגַּן די קָלָאָגּ-מוֹטָעָרִים.
נַאָר ס'הָאָט אַיְן מַוְיַּעַךְ גַּעַנְגְּבָעָרַט :
יעַנְעַ מַיְעַם נַאָכְט פָּוּן דיין קָוְמָעַן אַיְזַ אַוְנְטָעַר דיַר,

די נאכט פון דיוין מיט-זועג,
נראט זיך אויך צום ניין איזוועק.
אבער פאר דיר ליגט נאך אונגענרייט
די נאכט פון דיוין גיין.
און אזי פארשאַלטען וועט זי פינסטערען,
און אזי פארהוילען וועט זיינ בעואנע-שיין.
ענקלאָפט האט מיין קאָפ אָן שווייל.

ש ט א ט

1.

האָט זיך מיין בליכקייט געליגט אויף די גאָסטען
סַלּוּפֶּעֶם פון טעלענְגָּאָפּ אָנוֹ שטָאָט
האָכְבָּעַן געכָּאַלְעַשְׁתּ פָּאָר מִינְעָן אוּגָּעַן.
די בֵּינְעַר מִינְעָן זַיְנְעַן לְעַר גַּעֲוָעַן
און פּוֹגָעַל-גְּרִינְגּ בֵּין אֵיךְ
וּוֹ אָוִיפּ פֿרְעַמְדָּע פִּים גַּעַטְרַאְגָּעַן גַּעַוְאָרָעַן.
דוֹרֶךְ די פָּאָרְלָאַפְּעַנְעָן אוּגָּעַן מִינְעָן
האָט די שטָאָט געכָּאַלְעַשּׁטּ.
דעָר שטָאָט גַּעַשְׂרִי אֵיזְ אַפְּאָרְגְּלִיוּוּעָרְטָעָר
איַן לוֹפְּטּ גַּעַהְאַנְגָּעַן.

2.

פלוצים האט אַ האנט מיך אַ וואָרְךָ געטְאָן
אַ פֿאָרְכֿאַלְעַשְׁטָעָן אַיְן מִיטָּעָן מַארְקָן.
איבער מיר האבען מענשען געשפֿרְיוֹזֶט
און ס'חאָט ווי בֿינְעָן גַעַזְוּמָעָט
וויער פֿילְקֿעַלְדִיגְגָעָר גַעַשְׂרִיָּן.
וואָי דְרַאָטָעָן זַיְינְעָן מִינְיָן גַלְדָעָר גַעַוְאָרָעָן
צַוְויִי גַרְוִיסָע אַוְיעָרָעָן זַיְינְעָן נַאֲר
אויפֿ דְרַעְדָד גַעַלְעָגָעָן
און ס'חאָט אַדְרַבְגַעְגַבְעָרָט אַ גַעַשְׂרִיָּן:
הוּ, הוּ, חָא. הוּ, הוּ, הָא.

3.

ווער האט מיר מיטאמָאָל
אָזָאָ קְרֻעְפְטִיגְעָן שְטוּמָים געטְאָן,
או ס'חאָט מִיט מיר גענוּמָעָן
וואָיַט אַ דְרַיְידָעָל דְרַיְיעָן.
מַאֲכַטְלָאָזָן בֵין אַיְדָן גַעַוּעָן
דעָם רִיזְעָן שְטוּמָים בַיּוּקְמוּעָן;

האָב אַיך זִיך אַ צוֹפְרִידֶעָנָעָר
נַאֲך מֵיַן אַיְגָעָנָעָם דְרִיעָנָעָ גַעַנוּמָעָ יַאֲגָעָן.
זַיְינָעָן אַזּוֹי יַאֲרָעָן
אַיַן חִימְסְטָעָרִישָׁעָן דְרִיעָנָעָ פָאָרְשָׁוֹאָונְדָעָן.
אוֹן הַאָב אַיך אַוְיָף אַ רְעָגָע נַאֲר
גַעַוּאָלָט דֻעַם אַטְעָם כַאֲפָעָן,
הַאָט אַלְעָם גַעַכְאָלָעָשָׁט פָאָר מַיְינָע אַוְיָגָעָן
אוֹן דָעַר שְׂטָאָטִיחּוֹ-הָא אַיז אַ גַעַשְׂטָאָרְבָּעָנָעָר
גַעַהָאָנָגָעָן אַיז דָעַר לְוָפָט.

פָאָר פָאָל עָן

קְלָעָר אַיך זִיך אַזּוֹי :
סְפָלִיסְטִין סַי וּוּ שְׁלַעַפְּרָרִיגּ סְבָלוֹת אַיַן דִי אַדְעָרָעָן מַיְינָע
אוֹן אַ בְּאָגָעָר צִינְדָט זַעַלְטָעָן זִיך אַיַן מַיְינָה הָאָרֶץ .
זַאֲג אַיך אַזּוֹי :
אַיך — אוֹן דִי גְרִוִיסָע זִידָעָנְדִיָגָע שְׂטָאָט .
אוּעָלְכָע פְרָעָמְדָע .
וּוֹאָם בֵין אַיך צַו אִיר .
אַ גָעָר, אַ וּוּיְסְטָעָר גָעָר .
טְרָאָכָט אַיך זִיך אַזּוֹי :
כְבוּעָל זִיך אַיבָעָרְדָעָקָעָן מִיט דָעַר וּוּאָרִימָעָר קָאָלְדָעָ
אוֹן דְרִימְלָעָן .

און פון וויטענס וועלען זיך דערטראגען קוילעט
פון ווילדע שטיפערישע שטאט קינדער.
הא. הא. הא.

דער געשרוי, דער געליארמ, דער געפילדער
פון דער איזערנער, שטאלענער, בראנזענער שטאט.
אבער איבער מיר וועט רוהיג א שפין זיך וועבען זיין געוועב
און איך וועל שלאפען, שלאפען, שלאפען.

לייג איך :
און כ'הער, ווי די שטאט רעוועט, רופט, מאנייעט, צית
מייך דעם גער, דעם ווילד פרעמדען.
און כ'טראכט זיך :
עמעם, ס'פליכט שוין שלעפערגס ס'בלוט אין די אדערען מיינע
און די שטאט — וואם אוין מיר די שטאט.
אבער איזוי וועל איך שוין אועקפאלאען אמאל
און צושטאלצען ווערען
אין דעם וידען פון דער שטאלענער שטאט.
פארפאלאען.

די לעצטעה שא.

פארשאלטען זאל זיין יונגע ביינערדייגע האנט,
וואס האט מיר געוויזען מיין לעצטעה שא.
וואי א פארפויילטער אייווער האט די שא זיך געקרישעלט
כיז די לעצטעה רעה האט געזונדען זיך גרווי און בלא
און באלאד בין איך ניטא.

א קראנקע זון האט נယאכדייג געלאמטשעט מיין געמייט,
מייט אפוגעהאקטען אטעם האט דער זיגער מיינע רעהגעס
טעמפל געציילט.
כ'האכ ארכויפגעצוויגען אויף מיינע נילדער מיין יאנטווודיגען
קלייד;
צווישען מענשען האכ איך מיין קאָפ געהאלטען שטאָלץ
און א שטאָלצער אפגענטפערט אויף זיערע אונטערטמעניגע
רייד.
אבער קיינער האט ניט געוואוסט, או אין די קאמערען פון
מיין הארץ
ביז איך א שטייקעל שטוויב וואס האט אַנגעטאן א שטייפען
חותם,

א שטייקעל שפינועעבם העפקער פאר יעדען ווירכעל פונג'ט
 ווינט,
 א זינדער, זואס פייןיגט זיך. אליאין מיט א שווערע רוט
 און טרעת אויפ זיך אליאין און רוייט זיך פאסען פלייש,
 פאר זינד וועמענэм אראמאט איז לאנג שוין אויסגעוועפט
 און ניטא,
 ווילס'האט די בײינערדייג האנט מיר געויזען מיין
 בעצטעה.

ארטעריאאסקלעראיז

און אויב, אין לוייפ פון דינגע טען,
 האסטע מיט ניבער-קראפט געזיגט
 איבער ווערימלאך אלערליי,
 זואס האבען מיליאסגעוויז
 געלוייערט אומעטום אויפ דיר.
 און אפנעליאקעוזט האסטע דיין הויט אין קאמט.
 און פארליידען האבען דינגע האר די קראפט
 און ווי גראז פאַרוּיאָאנְטֶער געגראט זיך
 לעבען דינגע שליפען.

הערסטו דען ניט,
אין דעם לויַת,
אין דעם פליַם,
פונַן דיַין בלוט אין דיַין מאָרְך
זינגעַן ווַיַּאֲגִירְל,
זינגעַן ווַיַּאֲטִימְזּוֹאַרְים,
זינגעַן צוֹ דעם טאָקְטָט
ארטעריאָסְקָלְעָרָאַזְוִים.
ארטעריאָסְקָלְעָרָאַזְוִים.

און האָט דיַר דיַ אָויבָעָרָמָאָכְט באַשְׁעָרָט
אַ לעַבְעַן ווַיַּאֲזַמֵּפְט אַ פרִידִינִים,
מיַט טַעַג ווַאֲסַצְיַען זַיךְ
וַיַּאֲלַאנְגְּעַר נַודְנָעַר נַינְגַּעַן,
מיַט גַּעַכְט לעַבְעַן אַ ווַיַּכְבְּעַל אַ גַּעַטְרִים,
וַואֲסַעַרְלָאָגְנָט דיַ שְׁטַעַקְשִׁיךְ דיַר,
וַעַן קַומְסָט אין הוַיְזָן
און לאָזֶט העַרְשָׁעַן אַיר זַעַל,
צַוְּיִישַׁעַן דיַ מסְיֻועַע מַעְבָּעַל אין דיַין חַוִּינִ.

אויך דאמאלס וועבט א שפין זיך רוחיג,
מייט מערדעריש געדולד, אין מוייך בי דיר זיין ניעז
אוון צום טאקט פון זיינער וואם קלאפט.

אוון צום טרייל פון קאנאריך אינדעפרן.
אוון צום סקריפט פון דיין ווינשטול אהיזצורייק.
זינגעט דיין בלוט דאם לאנגזאָם-צושטערענדע ליאַד.
ארטעריאָסְקָלָעָרָאָזִים.

ארטעריאָסְקָלָעָרָאָזִים.
א געולדינער גאָולען וואָם לוייערט אויף די וועגען.
ארטעריאָסְקָלָעָרָאָזִים
דעֶר מוז וואָם מוז געשען.
ערגענּוֹזָאוֹ אַיּוֹ אַ בלְאַט אַ פָּאָרוּיאָנָעָטָעָר פון בְּוּיָם גַּעֲפָלָעָן.
הָאָרָךְ דָּעַם שָׁאָרָךְ.
הָאָרָךְ דָּעַם רְוִישׁ.
ארטעריאָסְקָלָעָרָאָזִים.
ארטעריאָסְקָלָעָרָאָזִים.

צעלא-צעלדי

צעלא-צעלדי.
צעלא-צעלדי — גרייניג-פיסיגע.
צום צימב פון צימבעל,
ווערסטו ווי א סארנע גרייניג,
ווי א העזיל פליינק.

צעלא-צעלדי,
דיין קאשטאָן-קאפ
אייז גראָ אציננד,
די בלאָ אווינען זעען ניט,
די בריסטען דיביגע לאַבערען,
און דיין גוף שמעקט מיט אלטקייט שווין,
מיט דעם רײַאָך פון פֿאַרדומפֿען פֿלְיִיש;
אכבר צעלא-צעלדי,
צום צימב פון צימבעל
ווערסטו ווי א פֿאָרָע גרייניג,
או-אַיפּ, צעלא-צעלדי !

צעלא-צעלדי.
פארמייד די זיפצען דיביגע אלע נאכט,
זאל דאס רופען פון דער טויטער האנט דייך ניט שרעיקען.

זאג.

וועלכער בארג ערַד קען דעָן זיך פֿאַרְדּעַקְעָן,
או צומ צימב פֿון צימבעל
ווערטטו ווי א מאָרְנָע גִּרְינְגֶג,
גִּרְינְגֶפּֿיסְגֶּע.

או-אַוֵּפּ — צַעֲלָא-צַעֲלָדִי!

זו אַ בְּלִינְדָּעַן

אַ צִינְישׁ לִיכְתֵּט הַאַט אָנוֹן אלְעַמְּעַן באַוְוִיזְעַן:
דיַין ווַיְסַעַן קָאַלְנָעַר אוַיְפּ'ן רִיןְעַם הָעָמָד,
וּוְאַם אוַיְגַעַן האַבָּעַן פֿאַר דִּיר צַוְּגָעְרִיטּ:
עַפְשָׂעַר אַ ווַיְכֵבּ וּוְאַם טְרַעַרְטּ טְרַעַר נָאַךְ טְרַעַר
אַדְעַר אַ מָּאַמְּעַ וּוְאַם שְׁעַלְטַם דַּעַם טָאגּ פֿון דיַין גַּעַבָּר.
אַ שְׁמַיְיכְּעַל הַאַט זַיךְ מִיטּ דִּיְונָעּ רְוִיטְמַעּ ווַיְסַלְאַךְ גַּעַשְׁפִּילְטּ
(מַעַטְמַעְמַעְ פֿון אַ מִיטְ-נַאֲכַטּ בְּיוַיְסָאַקְוּאַרְעַסְ-זּוּיִּיךְ)
אוֹן מִיר אַלְעַ האַבָּעַן גַּעַזְעַן דָּאמּ, וּוְאַם דוֹ הַאַסְטַטּ פֿון אָנוֹן
גַּעַוּוֹאַלְטּ פְּאַרְהוּיְלָעּ.
בְּאַלְדּ הַאַט דָּאמּ צִינְישׁ לִיכְתֵּט אַ טָּאנְצַן גַּעַטְטָאַן אוַיְפּ'ן דיַינְעּ
וּוְאַם האַבָּעַן טְרוֹיְיעִירִיךְ, וּוּ שְׁטוּמַעּ ווַיְלַעַנְלַאֲזַעּ באַשְׁעַפְעַנְיִישָׁעּ,
גַּעַבְעַטְעַן זַיךְ בַּיְ דִּיר צַוְּ באַחַאלְשָׁעּן.

אַבָּעֶר מִיר — דֵי וּוּלְטַ פָּוּן מַילְיאָנָגָעָן אֹוְגָעָן — הַאַבָּעֶן:
דָּעַם וּוִיסְעָן קָאַלְנָעָר אָוִיפָּן רִינְגָעָם הַעֲמָד

אוֹן דִּינְגָעָ שְׁמוֹצִינָעָ העֲנָט.
דיַ רְוִיטָעַ וּוַיְמְלָאָךְ הַאַבָּעֶן נָאָךְ אַלְזָן גַּעַלְאַכְט

(מַעֲסְטָאַמָּעַ פָּוּן אַ פְּינְסְטָעָרָעַן וּוַיְנְטָעָרְזָוָאַלְדָּס אַ וּוַיְזָ),
אַבָּעֶר דֵי פִּינְגָּעָר פָּוּן דִּינְגָעָ העֲנָט

זְיַינָּעָן זִיךְ וּוַיְ קלִינְגָעָן קִינְדָּעָר פָּאַרְגָּאַנְגָּעָן אַיְן טְרָעָרָעַן
אוֹן גַּעַרְוָפָעָן :

דיַיְן וּוַיְבָ, וּוְאָם טְרָעָרָט טְרָעָרָן נָאָךְ טְרָעָרָה.
אַדְעָרָ דִּיְן מַאְמָעָן, וּוְאָם שְׁעַלְתָּ דָעַם טָאגָ פָּוּן דִּיְן גַּעַבָּעָר.

נִירְוֹ אָנָּא

פָּאַרְשְׁטִיְינְגָעָרט.

איַן זִיךְ אַלְיָין פָּאַרְהַיְלָט.

דיַ פִּילְעָן פָּוּן לְעַבָּעָן פְּלִיעָן פָּאַרְבָּיְיָ מִיר,

מִיטָּ זְיַבָּעָן וּוְאַלְקָעָן-שְׁלִיעָרָטָם אַיְן מִין גַּופָּ פָּאַרְהַיְלָט.

אוֹן שְׁטִילָן אַיְן דֵי טִיפָּעָ טִיפָּעָנִישָׁעָן פָּוּן מִין הָאָרֶץ

קוּוּלָּטָן אַ זְעַלְגָּעָן זִיסְקִיָּטָן פָּוּן מִין גִּיטְ-זְיוּן.

טוֹוִיטָן צָוָם לְעַבָּעָן, פּוֹלָ מִיטָּ לְעַבָּעָן אַיְן טְוִוָּיטָן.

מִיטָּ זְיִידָעָן, אָוּמוֹצְטָבָאָרָעָ פָּעָדִים

פָּאַרְקָנִיפָּטָן אַיְן מִין גַּעַשְׁפָּאָמָעָ מִיטָּ דֵי אַיְבָּעָרְ-גָּאָטָוָר.

טְרָעָרָעָן פָּוּן גְּלִיקָן אָוִיפָּן מִינְיָן פָּאַרְגָּלְעָזְעָרָטָן אֹוְגָעָן.—

גַּאַטָּ הַאַטָּ זִיךְ מִין מִין גַּעַשְׁפָּאָמָעָ בָּאַחַעַפְטָן.

אין די אַדערען פון דער וועלט.

אין די אַדערען פון דער וועלט פְּלִיסֶט אַלְזָן וּרְוַהְיָגָן,
פעט אָונֵן זַמְפִּיג — אין די אַדערען פון דער וועלט.
קְלִינְגָן וּוְאַסְמָעָרָעָן זַיְגָעָן זִיךְ אַרְיוֹן אַין גְּרוֹיִסְטָן,
גְּרוֹיִסְטָן וּוְאַסְמָעָרָעָן בָּאוּוּעָרָעָן זִיךְ מִיטָּן יַאֲבָאַשָּׁעָן.
אָונֵן יַאֲבָאַשָּׁעָן גַּעֲנַעַצְטָן פְּרִידְלִיךְ אַויְףְּ מִיטָּן צִטְטָעָרָן,
אין די אַדערען פון דער וועלט.

אָונֵן שִׁיפָּעָן גַּיְעָן שְׁטִילָן אָונֵן רֻוְחָגָן אַונְטָעָרָן אַין די גְּרוֹיִסְטָן
וּוְאַסְמָעָרָעָן,

וּוְאַסְמָעָרָעָן אַין די אַדערען פון דער וועלט.
אוֹן ס'חָאַט נַאֲךְ קִיּוֹן שְׁלִיאָעָן נִיטָן גַּעַזְעָן
אַין מִיטָּעָן חָלְעָן טָאגָן, אָונֵן וּוְאַסְמָעָרָן, די לְעוֹזָאנָעָן,
נָגָר, וּוְיַאֲלָמָּאָל, די אַלְטָעָן וּוְאַוְילָעָן זָוָן.
קִיּוֹן כָּאַיְעָ אַויְףְּ דָּעָרָן יַאֲבָאַשָּׁעָן הָאַטָּן נַאֲךְ נִיטָן גַּעַזְעָן,
אוֹן קִינְדָּעָר וּוְעָרָעָן בָּאַלְדָּן גַּעַבְוִירָעָן, אַין מִיטָּן גַּעַזְעָן טָאגָן.
וּוְאוֹס'וּעָלָעָן וּוְאַקְסָעָן שִׁיוּוּעָן בָּעֶרד;

אויף די קעפ זיינען שווין דא די ערטער,
וואאו ס'זועעלען וואקסען און ארויספאלאען די האָר.

לאנגזאָם פּלייט די אומצופּריידענקייט אַין די ווֹידערשפֿעניגע
און אַין די שלעכטעה גלווערט דִי סִינען ווי די רֹו פּוֹן דָעַר ווּעלט.
אויב די שלעכטעה האָבען קלְיִיזָאיָען,
האָרגענען זוי רוחיג אַון שטיל, ווי דָעַר רֹוישׁ פּוֹן דָעַר ווּעלט,
וואָרים ס'הָאט נָאָך קִינְמָאָל קִין שָׁאָם
ניַט אַיבְּעָרְגְּעָשְׂרָאָקָעָן קִין שְׁטָעָרָעָן.
און מעטָאָדִישׁ ווי ס'גְּרִינְט דָעַר בְּלָאָט,
און שטיל, ווי ס'שְׁוֹוִיגְט דָעַר לִיאָרָם פּוֹן דָעַר ווּעלט,
דרוּמעָלֶת עֲרָגְעָצָוָא אַשְׁטִיָּין.
און שטִיָּין — דָעַר אוּיצָעָר פּוֹן פָּאָרְפְּרוּרָעָנָע סְוִידָעָם
איַז דָאָך פָּאָרָאָוִיסְבָּאַשְׁטִימָט, פָּאָר מָאַצְיָוּעָם,
און לאָסְטְּפָעָרְד — צֹו פִּירָעָן דָעַם ווּאנְגָעָן, ווּאָם איַז שְׁוֹאָרָאֵי,
צֹו פִּירָעָן רוחיג, שטִיל אַון זְמָפִּינְג,
איַן די אַדְעָרָעָן פּוֹן דָעַר ווּעלט.

איַן מִילְיאָסָעָן יָאָרָעָן אַרְוָם
וועָן ס'וּוּטָרָה רוחיג צוֹפְּלָאַצְט ווּעָרָעָן די פָּעָטָעָרָה פּוֹן דָעַר ווּעלט,
וועָט אוּיפָּה אַ צוֹוִיגָה פּוֹן פּוֹסְטְּקִיָּט שְׁוֹיָן גַּעַלְאָסָעָן גְּרִינְעָן
אַ יְוָגָעָן נִיעָן ווּעלט.

מיינע לידער

כ'האָב אַנְגַּשְׂרִיבָעַן לְאַנְגַּע בּוֹיְגָעַן גְּרָאָע הָאָר אָוֹן טִיפָּע קְנִיטְשָׁעַן.
מֵיט בְּלָאַנְדָּע הָאָר אָוֹן קִינְדִּישָׁע אַוְיְגָעַן —
וּווֹי הָאָב אִיךְ עַס נַעֲקָאנְט ?
אוֹ אַיְן פָּאָרְנָאַכְּטָעַן וּוְאַיְעַט נַאֲךְ סְחָאָרֶץ אַיְן מִיר :
מַאְמָע .
אוֹ נַאֲךְ הַיְינָט וּוְיְלָט זַיְד אַוּעַקְשָׁלִיטָלָעַן מַיְינָע יַאֲרָעַן אַוְיְפָן שְׁנִי .

„פֿרְנַשְׁׂוּדִוּת” דָּרוֹקְעָרְיוֹן
נוֹ וְאֶרְקָן